Ն 276 1886 ԱՊՐԻԼ 29 ՏԱԼԸ)(1303 ՇԱՊԱՆ 7 ԻՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղր.	105 ղր.	55 ղր.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէճիտիյէ 20 ղուրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Լինճի, 2նճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղր. 6
4իւնճիւ սահիֆէ » 3
Մէվատտը նաֆիյայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր ։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր ։ Քեաֆֆէի մէվատտան հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ-ա միւրաճաաթ օլունա ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՅՈՒՆԱՆ

Զիյատէսի իլէ հէյէճան իչինտէ պուլընան Եունանլըլար՝ բազար կիւնիւ Աթինա վէ Բիրէտէ ֆէվգէլատէ նիւմայիշլէր իճրա իթմիշլէր վէ Հաթթա խիլաֆկիւրան րէիսի օլան Մ. Թրիգուբիսին խանէսինի Թախրիպ վէ եագմա իթմէյէ գալգըշմըշլար տըր ։

⁂

Մալիւմաթը ախիրէյէ կէօրէ, սէֆաինը Եունանիյէ՝ հագիգի օլարագ ապլօգա Թահթընա ալընմըշ, վէ Մալիսիսնտան Գորէնթ քէօրֆէզինէ գատար օլան մահալլէր՝ Ինկիլիզ սէֆինէլէրինին, վէ Մալէ վէ Սիւնիում պուրունլարընտան Վոլօսա գատար օլան սահիլլէր Իթալիա սէֆինէլէրինին, վէ Վոլօստան շարգ հուտուտընա գատար օլան եէրլէր՝ Ավուսթրիա տօնանմասընըն Թահթը Թազյիգինտէ օլուպ, Ալէմանիա սէֆաինը հարպիյէսի իսէ Ինկիլիզ կէմիլէրի արասընտա գալըշմըշ տըր ։

⁂

Գապը Ալինին տուէլը մուազզամայա պիր Թէլէկրաֆնամէի ումումի քէշիտ իտէրէք, Աթինատաքի սէֆիրի Ֆերիտուն պէյ հազրէթլէրինին Տէրսաատէթէ ճէլպ իթտիկինի պիլտիրտիկի՝ տինքի Նիւսխէմիզտէ եազըլմըշ իտի ։

Մալիւմաթը ախիրէյէ կէօրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ իշպու Թէլէկրաֆ-տա, Ֆերիտուն պէյ հազրէթլէրինին ավտէթի Եունան հիւքիւմէթի իլէ գաթը միւնասէպաթ էֆքեարընա մէյտան օլմայըպ, Եվրոպա տուվէլը մուազզամասը իլէ մուվաֆագաթքեարանէ հարէքէթ իթմէք իչին Թէտապիրը մէզքիւրէյի իթթիխազ իթտիկինի տէրմիյան էյլէմիշ տիր ։

Մ. Ֆրէյսինէ քէմալը իհթիյաթլէ վէրտիկի մալիւմաթա նազարէն, Գապը Ալի ճանիպինտէն տէվլէթլէրէ եազըլան սօն պիր Նօթատա, գարատա մուհարէպէ վուգուընը մէն իչին նէ կիպի թէտապիրէ թէշէպպիւս օլընտըղը սիւալ պույրուլմըշ, վէ տիկէր պիր րիվայէթէ նազարէն, կէօյա մէզքիւր Նօթատա ասաքիրը Օսմանիյէնին Եունանիսթանա կիրմէսի իչին Եվրոպաճա պիլիթթիֆագ տէվլէթըՕսմանիյէյէ վէքեալէթ վէրիլմէյէճէյի իսթիֆսար գըլընմըշ իմիշ ։

⁂

Վիէննատա նէշր օլընան Նոյէ Ֆրայէ Բրէսսէ կազէթասընտա պէրվէճհը աթի օգունմուշ տըր ․

«Պէրլինտէն ալտըղըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, Եունանիսթանըն Թէէտիպի իչին հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ Եվրոպա նամընա օլարագ պիր վէքեալէթ վէրիլէճէք իմիշ ։

«Էճնէպի աթաշէ միլիթէրլէրի (ասքէրի մէմուրլար) իլէ, պազը զապըթանը էճնէպիյէտէն միւրուտ իտէն բաբօրթօլարտա, հուտուտ պօյունտա պուլունան Օսմանլը վէ Եունան օրտուլարընըն գըյաս գապուլ իթմէյէճէք տէրէճէտէ ֆարգլը պիր սուրէթտէ օլտըգլարը պէյան իտիլիյօր ։

«Ասաքիրը Օսմանիյէնին մըգտարը Եունան ասքէրինին 3—4 միսլի օլտըգտան պաշգա, ահվալը ասքէրիյէ վէ սիլահ վէ էլպիսէճէ տախի ասաքիրը Օսմանիյէ՝ Եունան ասքէրինտէն բէք իւսթիւն տիր ։ Պէօյիւք գապըլթանըն զաննընճա, հարպ վուգուընտէ, Սըրպ վէ Պուլկարիսթան մուհարէպէսի կիպի 15 կիւն տէյիլ, իլլա 48 սաաթ զարֆընտա Եունան ասքէրինին մաղլուպ օլաճաղը շիւպհէսիզ տիր ։»

⁂

Եունան սէվահիլինէ եագլաշաճագ օլան էճնէպի սէֆինէլէրինին տօնանմա Թարաֆընտան մուայէնէ իտիլէրէք տէրունլէրինտէ միւհիմմաթը հարպիյէ պուլընտըղը Թագտիրտէ սահիլէ եանաշմալարընըն մէն իտիլմէսի՝ տօնանմա գումանտանլարը պէյնինտէ գարարկիր օլմուշ տըր ։

⁂

Տէրսաատէթ Եունան սէֆիրի Մ. Գոնտուրիօթիսին Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտուպ իթմէյէճէյի հագգընտա հէնուզ հիչ պիր րէսմի խապէր իշիտիլմէմիշ, վէ եալընըզ քէնտիսինի ալըպ կէօթիւրմէք իչին Սուլթան Նամ Եունան սէֆինէսինին Տէրսաատէթէ կէլմէք իւզրէ օլտըղը խապէր ալընմըշ տըր ։

Մավաֆիգի սէֆիրը միւշարիւնիլէյհ աղիմէթ իթտիկի Թագտիրտէ սէֆարէթ հէյէթինին եինէ պուրատա գալաճաղը զանն օլընըյօր ։

⁂

Տիւն սապահ վարիտ օլան պիր խուսուսի Թէլէկրաֆտա պէյան իտիլտիկինէ կէօրէ, հիւքիւմէթը Եունանիյէ գապինէթօլարա պիր Նօթա իրսալ իտէրէք սէվահիլին ապլօգա իտիլմէսինի բրօթէսթօ իթմիշ, վէ 5 տէվլէթին պու գատար գուվվէթի աղիմէյի իսթիմալ էյլէմէլէրի ճէպր ու Թագպիհ իթմէք օլտըղընը պէյան էյլէմիշ տիր ։

⁂

Շու մէվսիմ Եունանիսթանըն մահսուլաթը տախիլիյէսինին զէմանը իխրաճը օլտըղը ճիհէթլէ, ապլօգանըն Եունանիլէրճէ բէք պէօյիւք մազարրաթը մուճիպ օլաճաղընը Վիէննատան Տէյլի Նէվզ Բարիզ կազէթասընա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆտա պէյան օլունմըշ իսէ տէ, շայէտ ապլօգա խայլի միւտտէթ տէվամ իտիպ տէ Թէէսիրի կէօրիւլմէզ իսէ, տէվլէթլէրին տահա շէտիտ հարէքէթտէ պուլընմալարը միւսաամէտ օլմազլա, Եունանիլէրին պու կիպի Թազյիգաթը ֆիլիյէյէ լիւզում կէօսթէրմէմէք իւզրէ արզուի ումումիյէ միւթաավաաթ իտէճէքլէրի զանն օլընըյօր իմիշ ։

⁂

Ալէմանիա հիւքիւմէթինին Աթինա սէֆիրի օլուպ 4 տէվլէթ սուֆէրասը իլէ պէրապէր չէքիլմէյէ մէզքիւրտէն հարէքէթ իթմիշ օլան Պարօն Ֆօն տէն Պրինքէն՝ տիւն Իզմիրտէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր ։

Սէֆիրը միւշարիւնիլէյհի Իզմիրէ կէօթիւրմիշ օլան Ֆրէտէրիք Շարլ Նամ Ալէման գըրվազիյէրը՝ Իզմիրտէն հարէքէթլէ Սուտա լիմանընա միւթէվէճճիհէն տօնանմայա իլթիհագ իթմիշ, վէ օրատան սէֆաինը սաիրէ իլէ պէրապէր Եունան սէվահիլինէ աղիմէթ էյլէմիշ տիր ։ Մէզքիւր սէֆինէ՝ 14 թօբու վէ 550 թայֆայը հավի տիր ։

⁂

Ալընան խուսուսի պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Աթինատա Ֆրանսըզ սէֆիրի գօնթ տը Մուի՝ հիւքիւմէթը մէթպուասընտան իսթիհսալ էյլէտիկի մէզունիյէթէ Թէվֆիգէն պիր գաչ կիւնէ գատար Աթինատան հարէքէթ իտէճէք տիր ։

⁂

Եունան կազէթալարը՝ կէօյա Եվրոպա տուվէլը մուազզամասընըն Պէրլին ահտնամէսինին 24իւնճիւ մատտէսիլէ վատ էյլէտիկլէրի արազինի Թէմամը իլէ Եունանա Թէսլիմ իթտիրմէմիշ օլտըգլարընը իտտիա իլէ, իշպու մէսէլէնին պիր հէյէթը հաքէմէ հէվալէսինի Թալէպ իթմիշ օլտըգլարընտան, Ինկիլթէրրատա հուգուգը տուվէլ մուալլիմի Մ. Հօլանտ՝ Թայմզ կազէթասընա կէօնտէրտիկի պիր վարագասընտա, զիքր օլընան իտտիայը հուգուգը տուվէլ նոգթայի նազարընտան մուհաքէմէ իթմիշ, վէ մուահէտաթ ահքեամընը նազարը իթիպարա ալարագ, էֆքեարը Եունանիյէնին քիւլլիյէն հագսըզ վէ պիէսաս օլտըղընը իսպաթ իթմիշ տիր ։

⁂

Աթինատա էֆքեարը ումումիյէնին զաննընա կէօրէ, գրալ Եօրկինին ագրապասը պուլընան Բուսիա Չարը իլէ Ինկիլթէրա վէլիահտընըն վուգու պուլան միւրաճաաթը շախսիյէսի սայէսինտէ, տէվլէթլէր Թարաֆընտան Թէրքը շիտտէթ օլունաճագ, պիր սուլհ ու միւսալէմէթ հուսուլէ կէլէճէք տիր ։

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Մէճլիսը խասսը վիւքէլա Թարաֆընտան Պանգը Օսմանինին Մալիյէ Նէզարէթի իլէ օլան հիսապաթընա տաիր ախիրէն խաքիփայի Շահանէյէ արզ օլընան մազպաթանըն իրատէի Սէնիյէսի կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ սատըր իթմիշ տիր ։

Մէզմունաթա կէօրէ, մէզքիւր իրատէի Սէնիյէտէ, պիր իսթիգրազ ագտը իչին Եվրոպա պանգալարընա միւրաճաաթ իթմէյէ հաճէթ օլմայըպ, եէրլի պանգալար իլէ միւզաքէրաթ կիրիշիլմէք տահա ֆայտէլի օլտըղը պէյան պույրուլմըշ, վէ պունուն իչին Պանգը Օսմանինին հիսապաթը եէնիտէն Թէտգիգ օլընարագ, պատէհու ագտը լազըմ կէլէն խաթիրաթ իչին պիր մուգավէլէնամէ էմր պույրուլմըշ տըր ։

⁂

Պանգը Օսմանի միւտիրի Մ. Ֆըլօ ճէնապլէրի րէֆագաթընտա պանգը մէզքիւրըն Թէրճէմանը Բանճիրի էֆէնտի պուլընտըղը հալտէ տիւն էօյլէտէն սօնրա Գապը Ալիյէ կիտիպ, Սատրազամ հազրէթլէրի իլէ պիր միւտտէթ միւլագաթ իթմիշ տիր ։ Զանն օլընտըղընա կէօրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Պանգա պէյնինտէքի հիսապաթը մայիմ հազգընտա Թէզաքիր էֆքեար իտիլմիշ տիր ։

—

Մէնպաը մէվսուգտէն Բօմայա կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ, Աֆրիգատաքի Շօա գրալը՝ Հապէշ իմպերաթօրընըն Թէհտիտաթը իւզէրինէ Գաթօլիք Միսիօնէրլէրին մէմլէքէթտէն Թարտ ու Թէպիտինի էմր իթմիշ տիր ։

Հառարտա մուգիմ Բարա վէքիլինին էսիր Թութուլտըղընա տաիր գուհուր իտէն շայիա Թէհագգուգ իթմէմիշ տիր ։

—

Պիրմանիատա Մանտըլէյ շէհրինտէ տահիլ էհէմ պիր հարիգ վուգու իտուպ, 4000 խանէ եանմըշլար տըր ։ Ինկիլիզլէր՝ Հինտիսթանտան ասաքիրը իմտատիյէ պէքլէյօրլար ։

—

Բէթէրսպուրկտան Նոյէ Ֆրայէ Բրէսսէյէ չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Գուտսը Շէրիֆտէ պիր Բուս Օրթօտօքս բիսգօպոսլըղը Թէէսիսի հագգընտաքի էսքի Թասավվուր՝ Բուսիա մէհաֆիլը րէսմիյէսինտէ բէք զիյատէ մէվզուը պահս օլըյօր իմիշ ։ Պաշլարընտա Բուսիա հէյէթը րուհանիյէսինին պաշ բահիպի պուլընան Պաղեսթինտէքի Բուսլարըն Թէզայիտը նուֆուզ ու Թէէսիրի լիւզումը հըսս օլունըյօր ։

Իշպու մէսէլէնին՝ Էտհէմ բաշա հազրէթլէրինին Լիվատիատա պուլունտըղը էսնատէ Թահթը Թէզէքքիւրէ ալընտըղը սէօյլէնիյօր ։

Մէզքիւր բիսգօբօսլըգ՝ պունտան պէօյլէ եալընըզ մէսաիլը րուհանիյէյի Թէսվիյէ իտէճէք, վէ ումուրը սաիրէնին իտարէսի՝ պիր ժէնէրալ գօնսօլօսըն եէտինէ Թէվտի օլընաճագ տըր ։

Պու մէսէլէնին Թէսվիյէսի իլէ, Պուլկարլար վէ Բումլար պէյնինտէ մէվճուտ օլան քիլիսէճէ միւնազաատէն տօլայը Բուսիա Սինոտընըն գայէմ միւտիրի Մ. Սապլէ գարիպէն Տէրսաատէթէ սէյահաթ իտէճէք տիր ։ Մումաիլէյհ պատէհու Այնօրօզ մանասթըրլարընը զիյարէթ իտէճէք տիր ։

Էլճէվմ Բիւրզէրին Բուս գօնսօլօսը պուլունան Մ. Խասթրէպօֆըն միւնհալ օլան Սէլանիք Բուս ժէնէրալ գօնսօլօսլըղընա նասպ ու Թայինի տախի պու էսնատա մէզքիւր տիր ։ Մ. Խասթրէպօֆ՝ քիլիսէճէ մալիւմաթա մալիք օլտըղընտան, մումաիլէյհին Այնօրօզտա Բուս բահիպլէրինին հուգուգընը տահա միւէսսիր պիր սուրէթտէ միւտաֆաա իտէճէյի թախմին օլընըյօր ։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Աթինա 10 մայիս

Մ. Տէլիեանի պու սապահ գրալ իլէ միւլագաթ իտէրէք, իսթիֆասընտա իսրար կէօսթէրմիշ տիր ։ Գրալ՝ պիր Թէպէտտիւլը վիւքէլա լիւզումընա գանի օլմուշ կէօրիւնտիկինտէն, Մ. Տէլիեանինին իսթիֆասընը գապուլ իտէճէկի զանն օլունույօր ։ Գրալ՝ հէնուզ քիմսէ իլէ միւլագաթ վէ միւզաքէրէ իթմէմիշ օլտըղընտան, Մ. Տէլիեանինին եէրինէ քիմին Թային օլունաճաղը հէնուզ մալիւմ օլմայըպ, հէր քէս զաննիյաթըլա ուղրաշըյօր ։ Միւշթէրէք տօնանմա՝ ապլօգայա պաշլամագ իւզրէ տիւն սապահ Սուտա լիմանընտան հարէքէթ իթմիշ իսէ տէ, պիր ֆուրթունա սէպէպիլէ էօյլէտէն սօնրա եինէ Սուտա լիմանընա ավտէթ վէ տուխուլ իթմէյէ մէճպուր օլմուշ տըր ։ Կէճէ եարըսընա տօղրու ֆուրթունա քէսպը սուքիւնէթ իթմիշ օլտուղընտան, ֆիլօ տօնանմայարը՝ աթիտէքի սըրա ու նիզամ իւզրէ ապլօգայը իճրա իթմէք իչին եէնիտէն Եունան սուլարընա հարէքէթ իթմիշլէր տիր ։

Ինկիլիզ վէ Ալէման տօնանմալարը՝ Մալէա Պրունը իլէ Սունիում Պրունը վէ Գորէնթ (Մօրա) քէօրֆէզինին մէտխալի արասընտա, վէ Իթալյան տօնանմասը՝ Սունիում Պրունը իլէ Վոլօ արասընտա, վէ Ավուսթրիա տօնանմասը՝ Վոլօ իլէ հուտուտը շիմալիյէ արասընտա գարագօլ տօլաշաճագլար տըր ։

(Թէլէկրաֆ՝ Բուս տօնանմասընտան պահս իթմէյօր ։)

Աթինա 10 մայիս

Գրալ՝ Մ. Թրիգուբիսի սաաթ 3տէ նէզտինէ չաղըրմըշ տըր ։ Պու տավէթտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, գրալ՝ Մ. Տէլիեանինին իսթիֆասընը գապուլ իթմիշ տիր ։ Էկէր Մ. Թրիգուբի րէտտ իտէճէք օլուր իսէ, զանն օլընտըղընա կէօրէ, գրալ՝ Հէմ Մ. Սոթիրօբուլօյը, հէմ Մ. Կրիվասը վէ հէմ տէ Լօնտրատա Եունան սէֆիրի սապըգ Մ. Վալաօրիթիսի ճէլպ իտէճէք տիր ։ Թէզալիք Մէճլիսը մէպուսան րէիսի Մ. Բիգաքիս իչին տախի սէօյլէնիյօր ։

Աթինա 10 մայիս

Մ. Թրիգուբիս՝ գրալ իլէ ուզուն միւտտէթ միւլագաթ իտուպ, Թէպէտտիւլը վիւքէլա սէպէպիյլէ Մէճլիսը մէպուսանըն իճթիմաէ տավէթ օլունմասը լիւզումընը արզ ու պէյան իթմիշ տիր, վէ մատամ քի Մ. Տէլիեանի՝ քէնտի հալ ու վագիէթինին քէնտիյէ Թահմիլ իթտիկի վէզայիֆտէն գաչընարագ իսթիֆա՝ տա իսրար իթմէքտէ տիր, իշպու միւլագաթը մէզքիւրէտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, Մ. Թրիգուբի՝ եէնի հէյէթը վիւքէլանըն Թէշքիլի մէմուրիյէթինի րէտտ իտէճէք տիր ։

Մ. Տէլիեանի՝ էլան Աթինատա պուլընան վէ վիւքէլա Թարաֆտարը օլան մէպուսանը նէզտինէ իճթիմաէ տավէթ իթմիշ տիր ։

Բէ—Բէ

Աթինա 10 մայիս

Մ. Տէլիեանի պու կիւն գրալըն հուզուրընա գապուլ օլընաճագ տըր ։

Շիմտիյէ գատար գրալ՝ գապինէթօնըն իսթիֆասընը րէտտ իթմիշ իսէ տէ, զանն օլընտըղընա կէօրէ Նիհայէթ գապուլ իտէճէք, վէ գալիպա Մէճլիսը մէպուսան րէիսի Մ. Բիգաքիս եէնի գապինէթօնըն Թէշքիլինէ մէմուր օլաճագ տըր ։

Մուխալիֆ ֆըրգայա մէնսուպ օլան կազէթալար՝ հիւքիւմէթին իթթիխազ իթտիկի Թավր ու հարէքէթի մուախէզէ իթմէքտէ, վէ Եունանիսթանըն էլան պուլունտըղը հալ ու մէվգիէ եալընըզ հիւքիւմէթին մէսուլ օլտըղընը մագամը իթհամտէ պէյան էյլէմէքտէ տիրլէր ։

Աթինա 10 մայիս

Մ. Տէլիեանի՝ գրալ իլէ իճրա իթտիկի միւլագաթտա, իսթիֆասընտա իսրար իթմիշ, վէ էկէր գրալ իսթիֆասընը գապուլ իթմէզ իսէ պիլէ, տէվահիրին անախթարլարընը գրալա Թէսլիմ իտուպ չէքիլէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր ։

Պունըն իւզէրինէ գրալ՝ Մ. Թրիգուբիսի նէզտինէ չաղըրմաղա մէճպուր օլմուշ իսէ տէ, միւշարիւնիլէյհ՝ եէնի գապինէթօնըն Թէշքիլինի գապուլ իթմէմիշ տիր ։

Զանն օլընտըղընա կէօրէ, մէմլէքէթին էֆքեարընը անլամագ իւզրէ Մէճլիսը մէպուսան եագընտա իճթիմաէ տավէթ օլընաճագ տըր ։

Աթինա 10 մայիս

Մ. Տէլիեանինին իգամէթկեահընտա հիւքիւմէթ ֆըրգասը Թարաֆտարանընտան միւրէքքէպ պիր իճթիմա վուգու պուլուպ, իշպու իճթիմատա Մ. Տէլիեանի՝ իսթիֆասընը նէ էսպապէ մէպնի վերմէկէ մէճպուր օլտըղընը պէյան իթմիշ տիր ։

Պունըն իւզէրինէ պիր չօգ հիւքիւմէթ Թարաֆտարանը՝ խօշնուտսըզլըգ պէյան իտիպ, ահվալը հազըրէ սըրասընտա հէյէթը վիւքէլանըն իսթիֆա իթմէսինէ մէնսուպ օլտուգլարը ֆըրգանըն րէյինի իսթիֆսար իթմէկէ մէճպուր իտէճէկլէրինի սէօյլէմիշլէր տիր ։

Մ. Ց. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ ՕՁՊՕՐՆ ՆԱՄ ՕՐԱԳ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

Պունտան աղտէմ կազէթամըզտա տէֆաաթլէ պահս օլընտըղը վէճհ իլէ, շէհրիմիզ մէշհուր Թիճարէթ գումբանեալարընտան Մ. Ց. Մուրատեան պիրատէրլէր՝ պիր միլքին սէպէպը իճատը օլան զըրաաթըն Թէրագգըսը խուսուսընա պիր գաչ սէնէլէրտէն պէրու հասըը տըգգաթը մախսուսէ իտէրէք, օ ուղուրտա բէք չօգ սայ ու ղայրէթտէ պուլընմըշլար, վէ Եվրոպանըն հէր Թարաֆընտա հիւսնիւ գապուլ օլան վէ քէսպը շէօհրէթ իտէն ՕՁՊՕՐՆ նամ օրագ մաքինասընը Ամէրիգատան ճէլպ իլէ, պունու էհլը զըրրաըն էնզարը իսթիֆատէսինէ արզ իլէ, մէզքիւր մաքինայը Անատօլու վէ Բումէլինին մուխթէլիֆ մահալլէրինտէ Թէճրիւպէ իթտիրմիշլէր, վէ մէզքիւր մաքինանըն սաիր պիլճիւմլէ օրագ մաքինալարընտան իւսթիւն վէ ֆաիտէլի օլտըղընա տաիր մէմուրինը հիւքիւմէթ, ասհապը չիֆթլիքեաթ վէ էրպապը մալիւմաթըն իմզալարընը հավի օլարագ, սուրէթլէրի կազէթամըզտա նէշր օլընմըշ օլան միւթէատտիտ շահատէթնամէլէր վէ բաբօրթօլար ախզ իթմիշլէր, վէ բէք չօգ ասհապը չիֆթլիքեաթ՝ մէզքիւր մաքինանըն նէֆ ու ֆաիտէսինի միւշահէտէ իլէ, անլէրտէն պիր չօգ ատէտ ճէլպ ու միւպայէա էյլէմիշլէր տիր ։

Պու քէրրէ ալտըղըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, պիրատէրան՝ մումաիլէյհիմա՝ օրագ մէվսիմինին Թէգարրուպի միւնասէպէթիլէ, էհլը զէրրաա պու սէնէ կէչէն սէնէտէն տահա զիյատէ սուհուլէթ իպրազ վէ ֆէտաքեարլըգլար իճրասընա վէ ֆիյաթճա տա Թէնզիլաթտա պուլընմայա գարար վէրմիշլէր տիր ։

Պինաէն ալէյհ հէնուզ մէզքիւր մաքինատան խրիտմէմիշ օլան Անատօլու վէ Բումէլի էհլը զէրրաըն մահզա քէնտի մէնֆաաթլարը իչիւն մէզքիւր մաքինանըն միւպայաասընա շիթապ իլէ, շայէսթէի Թէշէքքիւր օլան պէօյլէ պիր գումբանեայը Թէշվիգտէ գուսուր իթմէյէճէքլէրի տէրքեար տըր ։

(ՏԱԽԻԼԻՅԷ հավատիսաթը իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա.)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Էջմիածին կաթողիկոսը Վեհ. Տ. Մակար Սրբազանըն էմրի մուճիպինճէ, Խառն ժողով՝ Թիւրքիատաքի պիլճիւմլէ քիլիսէլէրտէ Ս. Էջմիածին վանքը իչիւն բարա Թօբլանմագ իւզրէ գանձանակլար վազ օլունմասընա գարար վէրմիշ, վէ մէզքիւր գանձանակլար հասըլաթընա կիւմիւշկէրտան Տիգրան էֆէնտիյի Գանձապետ Թային իթմիշ տիր ։

—

Դպրոցասէր Հայուհեաց Ընկերութիւն՝ պու քէրրէ Թէրթիպ իթմիշ օլտըղը օնար ղըրշ.լըգ բիյանգօ պիլէթինտէն 60 ատէտինի Մ. Բօլ Ստեփանովիչէ իրսալ իթմիշ օլմաղլա, մումաիլէյհ՝ մէզքիւր պիլէթլէրին քեաֆֆէսինի անիտէ գապուլ իլէ, պէտէլինի Ընկերութիւնըն Գանձապահընա կէօնտէրմիշ տիր ։

Մ. Բօլ Ստեփանովիչինիչպու ֆիիլը համիյէթքեարանէսի՝ քէնտիսինին միւթէվէֆֆա բէտէրինէխայրիւլխալէֆ օլտըղընը իսպաթ իթմէքտէ օլմաղլա, պու պապտէ մումաիլէյհէ պէյանը Թէշէքքիւր օլունուր ։

—

Մաէլ մէմնունիյէ իշիտիլտիկինէ կէօրէ, Ցատեան մերհում Ցովհաննէս պէյին մախտումլարը՝ վալիտէլէրի Եագուտ հանըմտան միրաս իսապէթ իտէն վէ 60 պին ղր. գըյմէթի օլան 2800 արշընլըգ պիր արազինի Մագրիքեօյ քիլիսէսինէ իհտա ու Թէրք իթմիշլէր տիր ։

Պու միւնասէպէթլէ Նոր կիւրակէ կիւնիւ հանըմը մումաիլէյհանըն իսթիրահաթը րուհը իչին Մագրիքեօյ քիլիսէսինտէ Գուտտասը Շէրիֆ Թագտիս օլընմըշ տըր ։

—

Պաթումտան Թարաֆըմըզա պէրվէճհը աթի եազըլըյօր ։

Իմբէրաթօր Ալէքսանտր հազրէթլէրի՝ Վեհ. Մակար Ս. Կաթողիկոսա օլան հիւրմէթ ու Թէվէճճիւհինի սուրէթը մախսուսէտէ տախի պէյան էյլէմիշ տիր ։ Մակար Սրբազանը Քիշինէվտէն Ս. Էջմիածինէ տավէթ իթմէք իւզրէ Սինոտ Թարաֆընտան սէվգ իտիլէն վէ Քիշինէվտէն Էջմիածինէ գատար Վ. Կաթողիկոսըն րէֆագաթընտա պուլընան Բաբամեանց վէ Սագինեանց Սրբազանլար՝ էլթաֆը իմբէրաթօրանէյէ նայիլ օլմուշլար տըր ։

Շեօյլէ քի, Բուսիա գանունը մուճիպինճէ իւչիւնճիւ րիւթպէտէն նիշանը օլան պիր զաթ՝ օ նիշանըն Թէպաիյէն իքինճի րիւթպէսինի ալապիլիր օլտըղը հալտէ, պու տէֆա իսթիթնաիյէն իւչիւնճիւ րիւթպէտէն Աննա խաչը նիշանլարը օլան մումաիլէյհիմա էպիսգօբօսլարա 2ինճի րիւթպէ Աննա նիշանը վէրիլէճէք իւզրէ իմբէրաթօր հազրէթլէրի՝ պու տէֆա իսթիսնաիյէթլէ րէհապլըգը մումաիլէյհիմայը նիշանը մէզքիւրըն պիրինճի րիւթպէսինէ նայիլ պույըրմըշ տըր ։

Կաթողիկոսը իսթիգպալ իտէն հէր մէմուր վէ րուհանիլէրէ տէ Վեհ. Կաթողիկոսըն նիշանլար կէթիրմէյէ հազըրլանտըղը օլտըղընտան, անլէրէ տախի եագընտա պէօյլէ նիշանլար իհսան գըլընաճաղը պէյան իտիլիր ։

—

Մեծ. Տէր,

Ըստ հրահանգի Ազգ. Պատրիարքարանի Թաղիս ազգայնոց տարեկան ազգային տրոց բաշխման նորոգ ցուցակն այս անգամ պատրաստուած ըլլալով խորհրդարանս ի պահ դրուած է. հետեւաբար կը հրաւիրեմք զպատուարժան Թաղեցիս որ մինչեւ յառաջիկայ կիրակէ ետքն օր ժամ 3 գալ ի խորհրդարանս իրենց դիտողութիւններն յայտնեն. որոշեալ պայմանաժամէն յետոյ եղած բողոքք անլսելի պիտի մնան.

Խնդրեմք ի Ձէնջ Մեծ. Խմբագիր էֆէնտի, որ բարեհաճիք ներկայս Ձեր պատուական թերթին մէջ հիւրընկալել և ընդունել մեր շնորհակալիքն.

Մնամք յարգանօք
Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Վ. Ատենադպիր Ատենապետ
Ն. Կ. Այտեան Գ. Մ. Ալեանեան
28 ապրիլ 1886
Կետիք-բաշա

—

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Մեծ. Տէր,

Ի նպաստ Գատը գիւղի Արամեան երկսեռ վարժարանին 1886 փետր. 15|27ին տրուելիք պարահանդէսն որ յետաձգուած էր կարգադիր Մասնախմբի որոշմամբ, յառաջիկայ շաբաթ գիշեր 3/15 մայիս տեղի պիտի ունենայ ժամը 3ին ըստ տաճկաց Գատը գիւղի Թատրոնին մէջ.

Կարգադիր Մասնախումբն ամեն ջանք ի գործ դրած է պարահանդիսի շքեղութեանը համար.

Կաղաչեմք Տէր Խմբագիր, զի հաճիք Ձեր պատուական լրագրոյ վաղեան թերթին մէջ հրատարակել զայս.

Մնամք յարգանօք
Ի դիմաց կարգադիր Մասնախմբին
Քարտուղար
Արմենակ Մ. Մանուկեան
1886 ապրիլ 28
Գատըքէօյ

ՍՕՆ ՓՕՍԹԱ

Տիւնքի փօսթա իլէ կէլէն Եվրօբա կազէթալարընտա Եունան մէսէլէսինէ տաիր միւնտէրիճ օլան հավատիս վէ մալումաթըն հէման քեաֆֆէսի՛ չիմտիյէ գատար պիլտիկլէրիմիզ վէ իլան իթտիկլէրիմիզ չէյլէր օլուպ, չայանը նազըլ ու տէրճ հէման հիչ պիր ֆգրա կէօրիւլմէմիշ օլտըղընտան, Եունան մէսէլէսի հագգընտա պու թարաֆտա ալտըղըմըզ մալումաթը միւհիմմէյի պու կիւնքի նիւսխէմիզին էօն սահիֆէսինէ տէրճ իլէ, իչպու սօն փօսթա սէրլէվհասը թահթընտա մէզքիւր կազէթալարտա կէօրտիւկիմիզ կէրէք պազը Եունան հավատիսաթը ճիւզիյէսինի վէ կէրէք տիկէր հավատիսաթը նազլ ու տէրճ իտէրիզ :

Րուսիանըն Աթինա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը՛ Մ· Տէլիեանինին ճէվապը ախիրէնի քեաֆի վէ վաֆի ատտ իտէրէք, սէֆէրաի սաիրէ իլէ Աթինատան միւֆարէգաթ իտուպ իթմէյէճէկինէ տաիր պա թէլէկրաֆ հիւքիւմէթը մէթպուէսինտէն Թալիմաթ Թալէպ իթտիկի՛ Աթինատան պիլտիրիլմիշ իսէ տէ, պու հավատիսին ասլը եօգ տըր · չիւնքի ասըլ սէֆիր Լիվատիատա օլուպ, մումաիլէյհ Րուս տիբլօմաթը իսէ գաթէն մասլահաթկիւզար օլտըղը վէ տիկէր սէֆիրլէր տախի պիրէր մասլահաթկիւզար պրագարագ Աթինատան չըգտըգլարը հասէպիլէ, քէնտիսինին տէ՞ մի մասլահաթկիւզար սըֆաթըյլա Աթինատա գալմասը, եօգսա ասըլ սէֆիր սըֆաթըյլա Աթինայը պրագըպ կիթմէսի լազըմ կէլտիկինի հիւքիւմէթը մէթպուէսինէ սօրմըշ իթմիշ, վէ մումաիլէյհին հարէքէթ իտմէտիկինէ պագըլըր իսէ ղալիպա մասլահաթկիւզար սըֆաթըյլա Աթինատա գալմասը Թալիմաթ ալըպ էյլէլէմիշ տիր :

Պու հալլէրէ նազարէն Րուս մասլահաթկիւզարը՛ Մ· Տէլիեանինին սօն ճէվապընը քեաֆի վէ վաֆի նազարըյլա պագմըշ օլմայաճաղ:

Մէզքիւր հավատիսէ իթալիա սէֆիրի Մ· Գուրթօբասսինին տախի իպրագը Թէրէտտիւտ իթտիկի պէյան օլընմըշ իսէ տէ, պունըն տա ասլը օլմամալը տըր : Զաթէն իշին պու բէրէսէյէ կէլմէսինէ Ալէմանիա իլէ Իթալիա վէ պա խուսուս Ինկիլթէրա սէֆիրլէրինին Եունան րէիսը վիւքէլասը Մ· Տէլիեանիյէ օլան խուսումէթը չախսիյէլէրինին ազ եարտըմը օլմատըղը տախի պազը Եվրօբա կազէթալարընտա րիվայէթ օլընմագտա, վէ հէլէ Մ· Տէլիեանի իլէ Ինկիլիզ էլչիսի Սըր Հօրաս Րիւմպօլտ արասընտա սէպգաթ իտէն վէգայիի միւթէէսսիֆէի չախսիյէ էլպէթթէ էյլան իւմմըլլարտա պուլընմագտա տըր :

Թայմս կազէթասը՛ պիր վագթտան պէրու Եունան ալէյհինտէ չիտտէթլի լիսան իսթիմալ իթմէքտէ օլտըղը կիպի, ճումա էրթէսի կիւնքի նիւսխէսինտէ տախի չէտիտ պիր ֆգրա նէչր իտէրէք, տիւվէլը մուազզամանըն Եունանա կիւզէլ պիր տէրս վէրմէկէ վէ քէնտի գուվվէթ ու իգթիտարըղլըղընը հիւքիւմէթը միւչարէլէյհայէ անլաթմաղա Թիւրքիայը մէմուր իթմէլէրինի տիւվէլը մուազզամաի միւչարէլէյհիմայէ թէքլիֆ ու թալէպ էյլէմիչ տիր :

***

Կէրէք Ֆրանսա խարիճիյէ նէզարէթի վէ կէրէք Բարիզ կազէթալարը էլան մէսալիհը Եունանիյէ իլէ մէչգուլ պուլընմագտա տըրլար : Մայիսին իքինճի կիւնքի Բէթի ժուռնալ կազէթասը՛ պէր վէճհը աթի պէյանը էֆքեար իթմիշ տիր · «Եվրօբա տէվլէթլէրի՛ Մ· տը Ֆրէյսինէնին Ֆրանսա նամընա միւտախէլէի տօսթանէսիյէ հուսուլէ կէլէն թէսվիյէի միւսալէմէթքեարանէյի գապուլ իթմէք իսթէմէտիքլէրինտէն, չիմտի բէք միւչքիլ պիր հալտէ պուլընըյօրլար:»

Ֆրանսա խարիճիյէ նէզարէթինտէ վուգուաթը Շարգիյէ հագգընտա էլան պիր Սարը Քիթապ հազըրլանմագտա օլուպ, իչպու քիթապ՛ բարլամէնթօնըն քիւչատընտա ազալարա Թէվզի օլընաճագ տըր :

***

Աթինատան Աժանս Հավասա մայիս 5 Թարիխիյլէ աթիտէքի թէլէկրաֆ քէչիտէ օլընմըչ տըր ·

«Պիւճիւմէ սէֆէրաի էճնէպիյէ Թէ Տէօմ տուվասընտա հազըր իտիլէր : Մ· Տէլիեանի իլէ Ինկիլթէրա, Ալէմանիա, Աւստրիա վէ Իթալիա սէֆիրլէրինին պիրբուտէթլէ եէքտիկէրէ սէլամ վէրտիքլէրի 'իւչահէտէ օլընմըշ տըր : Միւչարէլէյհ րէիսը վիւքէլա իլէ սէֆէրաի սաիրէ վէ խուսուսիյլէ Ֆրանսա, Թիւրքիա վէ Րուսիա սէֆիրլէրի՛ պիրաքի պիրպիրլէրինի քէմալը իլթիֆաթ վէ նէզաքէթլէ սէլամլամըշլար տըր :

«Րէսմը ային էբէյիճէ սօուգ պիր թարզտա իճրա օլընմըչ տըր :

«Սէֆէրաի էճնէպիյէ՛ պէր միւթատ հէյէթլէ կիտիպ գրալ Եօրկիյի Թէպրիք իթմէյէճէքլէր տիր :

«Թէ Տէօմ տուվասընտա չօգ գալապալըգ վար իտի իսէ տէ, հիչ պիր «եաշասըն» սէտասը իչիտիլմէմիշ տիր :»

***

Վիէննատա նէչր օլընան Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Եունան մէսէլէսինին՛ մուհարէպէյէ սէպէպ օլմայաճաղը, վէ Եունան գապինէթօսընըն թէպէտտիւլի իլէ մէսէլէնին սուլհէն պէրթարաֆ օլաճաղը՛ Վիէննա մէհաֆիլը տիբլօմաթիգըյէսինտէ զանն ու մէմուլ օլընմագտա իմիչ :

***

Տէրսաատէթտէն Եվրօբայա իչար օլընտըղընա կէօրէ, Պուլկարիստան բրէնսի՛ գաթը հազրէթը Շէհրիյարիյէ զիյարէթ իթմէք նիյէթինտէ պուլընտըղընը պէյան իթմիչ իսէ տէ, Պապը Ալի՛ իչպու սէյահաթըն պիր աղ թէէխիր իթմէսինի բրէնսը միւչարէլէյհէ իչար էյլէմիչ տիր :

Պինաէնալէյհ բրէնս Ալէքսանտր Շարգի Րումէլինի տէվր ու թէֆթիչէ Աճէօլը Պուրկազընա կէլինճէ, օրատան պաղրէն Վառնայա կիտէճէքմիչ :

***

Բրէնս Ալէքսանտրըն Տէրսաատէթէ սէյահաթ իտէճէկի պունտան ագտէմ եազըլտըղը սըրատա, միւչարէլէյհին չէհրիմիզտէ պուլընմասընտան պիլիստիֆատէ, էբէյիճէ միւհիմ պազը մէսայիլին տախի թէսվիյէսինէ թէչէպպիւս օլընաճաղը պէյան օլընմըշ տըր :

Րիվայէթէ կէօրէ, մէսաիլը մէզքիւրէ՛ Պապը Ալիյէ Թէէտիյէ օլընմասը լազըմ կէլէն վէրկի իլէ, Շարգ տէմիր եօլլար գումբանեասընըն՛ Շարգի Րումէլի իտարէի մուվագգաթասը Թարաֆընտան չըվէնտըֆէրին Թաթպիգ խուսուսիյէ խիւզինէտէն Թալէպ իթտիկի զարար ու զիյանա միւթէալլիգ իմիշ :

***

Սըրպ օրտուսընըն անգարիպ Թանզիմ ու թէնսիգ իտիլէճէկի Պէլկըրատտա րիվայէթ օլընըյօր · Եէնիտէն օն բիյատէ Թապուրը Թէէսիս օլընըբ, պունա մուգապիլ Թօբճը մէվճուտը ազալթըլաճագմըշ :

Եէնէ Պէլկրատտա րիվայէթ օլընտըղընա կ·օրէ, Սըրպ հիւքիւմէթի Սէլանիքտէ պիր Ժէնէրալ գօնսօլօսլըգ Թէէսիս իտէճէք տիր :

Հալ պու քի, զաննըմըզա կէօրէ, Պապը Ալի իլէ Սըրպիա գապինէթօսը արասընտա գօնսօլօսլար մէսէլէսինէ հէնուզ Թէժմըյլա պիր գարար վէրիլմէմիշ տիր :

***

Զարըն պիր իքի կիւնէ գատար Բէթէրսպուրկա ավտէթ իտէճէկի չէհրը մէզքիւրտէ րիվայէթ օլընմագտա իսէ տէ, իչպու ավտէթը նակէհանինին սէպէպի նէ իտուկինի քիմսէ պիլէմէմէքտէ իմիչ :

Հալպու քի, Վիէննատան Տէյլի Գրօնիկլ կազէթասընա եազըլտըղընա կէօրէ, Լիվատիա ճիվարընտա պուլընան օրման՛ իւչ կիւնտէն պէրու եանմագտա վէ պու հարիգին նիհայէթէր էյի օլտըղը զանն ու գըյաս օլընմագտա օլմաղլա, Զարըն պիրտէն պիրէ Լիվատիայը Թէրք իլէ Բէթէրսպուրկա ավտէթ իթմէյի Թէյիչի տէ, էկէր սահիհ իսէ, իչպու եանկըն վուգուաթընա համլ օլընապիլիր իմիչ :

***

Պիրմանիատան կէլէն սօն խապէրլէրէ կէօրէ, մէմալիքը մէզքիւրէտէ պուլընան Եանքի, Թուանկ վէ Մատայագամ նամ չէհիրլէր ասիլէր Թարաֆընտան իհրագ իտիլիպ, պիրէր վէրանէյէ Թահվիլ օլընմըշլար տըր :

***

Միւճթէմէի Ամէրիգատա Զիգակօ չէհրինտէ բայտօսնը ամէլէ՛ կէչէն Հաֆթա բազար էրթէսի կիւնիւ էօյլէյին Թաչ վէ Թիւֆէնքլէ բօլիսին իւզէրինէ հիւճում իթմիչ օլմաղլա, Թիւֆէնք իլէ պիր բօլիս զապիթի Թէլէֆ օլմըշ վէ տիկէր պիր զապիթ տէ Թաչ իլէ եօլիւմ տէրէճէսինտէ եարալանմըշ տըր : Պունըն իւզէրինէ պիր չօգ արպէտաճըլար Թութուլուպ գուրչունա տիզիլմիշլէր վէ պիր միգտար տա բալտօսնը ամէլէ Թանթը Թէվգիֆէ ալընմըշլար տըր :

Էհալինին հիւճումընտան գօրգուլարագ Թէրսանէ՛ միլիս ասքէրի Թարաֆընտան մուհաֆազա օլընմագտա տըր :

Միլուաքի նամ մահալտէ տախի էհալի՛ միլիս ասքէրինի Թաշլամըչ վէ անլէրին պազըլարը եարալամըշ օլտըղընտան, միլիս ասքէրի էհալիյի գօրգութմագ իչիւն հավայա աթըլըր աթէչ իթմիչ վէ մահալը սաիրէտէն տէ միլիս ասքէրի իստատա կէլմիշ տիր :

Զիգակօ իլէ Միլուաքիտէքի արպէտաճըլար գօբարան էչխասըն էքսէրիսի էճնէպի սօսիալիսթլէր օլտըգլարը զանն օլընմագտա տըր :

Զիգակօ բօլիսի՛ Աօգուստ Ցպի-ն նամ Ալէման կազէթասընըն իտարէխանէսի իլէ անարշիսթլէրին էյլէնտիքլէրի մահալը սարէտէ խայիճէ տինամիթ վէ սիլահ պուլմըշ տըր :

Բազար էրթէսի կիւնքի արպէտատա բօլիս նէֆէրաթընա գումպարա աթան պիր չախս՛ Ալէմանեալը անարշիսթ սէրգէրտէսի Միշէլ Շվապ ըմըշ :

Էրթէսի սալը կիւնիւ տախի էօյլէնտէն սօնրա էհալի եէնիտէն բօլիս իւզէրինէ հիւճում իթմիչ օլմաղլա, բօլիս՛ րէվօլվէր աթէչիյլէ մուգապէլէի պիլմիսլ իթմիչ վէ արպէտաճըլարը սէրիան տաղըթմըշ տըր :

Օտուն անպարընը աթէչէ վէրմէք իւզրէ պազը անարշիսթլէր իլէ սապըգալը էչխասը Թարաֆընտան պիր ճէմիյէթը խաֆիյէ Թէչքիլ օլընտըղընը Զիգակօ հիւքիւմէթի խապէր ալմըշ տըր :

ՄԸՍԸՐ

Իրան Շահը հազրէթլէրի Թարաֆընտան Խըտիվը Մըսըր Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինէ իթա գըլընմըշ օլան Ա-ինճի րիւթպէ Շիր ու Խուրչիտ Նիշանը՛ ախիրէն Իրան տէվլէթինին Մըսըր Ժէնէրալ գօնսօլօսը մարիֆէթիյլէ սուրէթը րէսմիյէտէ Խըտիվը միւչարէլէյհէ Թէսլիմ օլընմըշ տըր :

Մումաիլէյհ Ժէնէրալ գօնսօլօսը՛ պատէհու Շահը միւչարէլէյհ հազրէթլէրի Թարաֆընտան Խըտիվ հազրէթլէրինին հարէմինէ իթա օլընան Ա-ինճի րիւթպէ Շէ-մ նամ Նիշանը տախի հարէմը Խըտիվինին պաչ աղասընա Թէսլիմ էյլէմիչ տիր :

***

Սուտան գաչիլէլէրի պիր ազ վագըթտան պէրու հալը սուքիւնէթտէ պուլընտըգլարը հալտէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու պէրի Թարաֆլարա Թէճավիւզ իթմէք իչիւն պազը Թէտարիքեաթտա պուլընըյօրլար իմիչ :

Սուտան բուէսասը՛ Մըսըր հուտուտը պօյունտա Եէնիտէն պիր չօգ գուվվէթ ճէմ իթմէքլէ մէչղուլ իմիչլէր :

Սուտանլըլարըն իչպու Թէտարիքեաթը սէֆէրիյէլէրի՛ Վատի Հալֆա Թարաֆլարընտա խալը Թէլաչը մուճիպ օլմագտա տըր :

***

Մըսըրտա Մամրապէ նամ մահալտէ Եէրլիլէր իլէ պիր գաչ Ինկիլիզ ասքէրի պէյնինտէ միւտարէպէ վէ մուգաթէլէ վուգու պուլմըշ օլմաղլա, պունլարըն մուհաքեմէլէրինէ եագընտա պէտ օլընաճագ իմիչ :

***

Օսմանլը օրտուսը իչիւն Մըսըրտա ճէմ օլընան իանէի հարպիյէնին պիր գըսմը կէչէնտէ Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլմիկ կիպի, պու տէֆա տախի 2000 լիրատան զիյատէ ագչէ Թէրաքիւմ իթմիչ օլտըղընտան, մէզլուր մէզպուր տախի եագընտա պուրայա իրսալ օլընաճագ իմիչ :

Մըսըրտա ճէմ օլընան իանէի հարպիյէնին եէքիւնիւ 26000 լիրայա պալիղ օլմուչ տըր :

***

Ֆօր տ'Ալէքսանտրինին Գահիրէ մուխպիրի՛ ալաֆր · մայիս 3 Թարիխիյլէ մէզքիւր կազէթայա պէրվէճհը աթի եազմըշ տըր :

Թէէմմինէն պէյան օլընտըղընա կէօրէ, ալաֆր · մայիսին 4րնճի կիւնիւ վուգու պուլան գօմիսէլէր իճթիմաընտա Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի իլէ Սըր Հէնրի Տրըմնտ Ուօլֆ պէյնինտէ չիտտէթլիճէ պիր միւճատէլէ վուգու պուլմուչ, վէ իչպու միւճատէլէ՛ Սըր Հէնրի Տրըմնտ Ուօլֆըն Մըսըր օրտուսընըն Թէնսիգի մատտէսինտէն Թէքրար պաչս իթմէք իսթէմէսինտէն նէչէթ էյլէմիչ տիր :

Օսմանլը գօմիսէրի՛ հէր նէ օլուր իսէ օլսուն, Տէրսաատէթտէն Թալիմաթ ալըգ իթմէտիքճէ օլ պապտէ միւզագէրաթա կիրիչմէյէճէկինի պէյան իթմիչ տիր :

Սըր Հէնրի Տրըմնտ Ուօլֆ՛ գօմիսիօնըն սէլահիյէթը քէամիլէյի հայիզ օլտըղընը վէ րէֆիգինին (Մուխթար բաչանըն) պու մէսէլէյի միւզագէրէ իթմէք իչիւն մալումաթը լազըմէյէ մալիք օլտըղընը տէրմէյան էյլէմիչ իսէ տէ, Ահմէտ Մուխթար բաշա՛ ճէվապէն, էկէր Ինկիլիզ հիւքիւմէթի վէ Սըր Հէնրի Տրըմնտ Ուօլֆ՛ հէր հանկը պիր լայիհայը նազարը տըգգաթա ալմայա Թէնէզզիւլ իթմէքսիզին եալընըզ մուախէզէ իլէ իքթիֆա իթմիչ օլսալար իտի, պու չէյին գապիլ օլապիլէճէկինի պէյան իթմիչ վէ չէօյլէ տէմիչ տիր · «Միզին հիւքիւմէթինիզ՛ պէնիմ լայիհամը րէտտ իթտի · չիմտի պանա եէնի Թէքլիֆլէր տէրմէյան իթմէք սիզէ աիտ տիր · Պէն՛ եէնի էմիր տէկին, պիլա միւզագէրէ րէտտ օլընմըշ օլան պիր լայիհա իւզէրինէ միւզաքէրէ իտէմէմ :»

Մուխթար բաշա՛ հիտտէթլէ սէօյլէմէքտէ, վէ Սըր Հէնրի Տրըմնտ Ուօլֆ՛ սագինանէ ալտըթլէրի իզհար իթմէքտէ իտի : Միւճատէլէ՛ պու սուրէթլէ տէվամ իտէրէք աղըրլաշմըշ օլտըղընտան, Խըտիվ հազրէթլէրի՛ միւտախէլէ իտէրէք մէճլիսէ խիթամ վէրմէյէ մէճպուր օլմուշ տըր :

«Շիմտի Գահիրէտէ րիվայէթ օլընտըղընա կէօրէ, հիւքիւմէթը Օսմանիյէ՛ Մըսըր օրտուսընըն Թէնսիգինէ տաիր Ղազի Մուխթար բաշանըն Թանզիմ իթմիչ օլտըղը լայիհա Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան Թասվիպ վէ գապուլ օլընմատըղը Թագտիրտէ քէնտի գօմիսէրինի կէրի չաղըրմագ նիյէթը գաթիյէսինտէ օլտըղը հիւքիւմէթը միւչարէլէյհայա իչար իթմիչ տիր :

«Ղալիպա հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին պու պապտաքի նօթասը գաթի իւլտիմաթօմ օլուպ, պունտա պէյան օլընտըղընա կէօրէ, էկէր Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի՛ քէնտի մուգավէլէթի իլէ Մուխթար բաշայը Մըսըրտան միւֆարէգաթ իթմէյէ մէճպուր իտէր իսէ, հիւքիւմէթը Օսմանիյէ՛ Ինկիլթէրրանըն իչպու հարէքէթինի, Մըսըր հազգընտա Ինկիլթէրրա իլէ Թիւրքիա պէյնինտէ ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթըն միւնգաթի օլմասը արզուի գաթիսինտէ պուլընտըղընա համլ իտէճէքմիչ ·

«Բէզպուրք րիվայէթ օլընտըղընա կէօրէ, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի տախի էկէր Մուխթար բաշա քէնտի իտտիասընտա իսրար իտէճէք օլուր իսէ, Սըր Հէնրի Տրըմնտ Ուօլֆը Մըսըրտան կէրի չաղըրմայա, վէ միւչարէլէյհ մարիֆէթիյլէ Տէրսաատէթտէ ագտ օլընան Մըսըր մուգավէլէնամէսինի քէէնլէմէքէմ հիւքմիւնտէ ատտ իթմէյէ մէճպուր օլաճաղընը պէյան էյլէմիչ տիր :

«Իչպու մալումաթը քէմալը ինթիյաթլա իթա իտէրիմ, Վագըա մալումաթը մէզքիւրէնին սահիհ օլտըղը սէօյլէնիյօր իսէ տէ, Սըր Հէնրի Տրըմնտ Ուօլֆըն սըր քեաթիպի՛ րիվայաթը մէզքիւրէնին պիլա ու էսաս օլտըղընը իտտիա իթմէքտէ տիր :»

*

Մ· Էտկար Վինսէնթին 1885—86 սէնէսի իչիւն Մըսըր մալիյէսի հագգընտա նէչր իթտիկի րաբօրթօյա կէօրէ, 1885 սէնէսի հասըլաթը՛ 9 637·173 Մըսըր լիրասընա, վէ մէսարիֆի 9 133·194 Մըսըր լիրասընա պալիղ օլմըչ, վէ պու հալտէ 503 979 լիրա ֆազլա գալմըչ տըր · 1884 սէնէսինտէ իսէ 9·403·294 լիրա հասըլաթ վէ 9·288 623 լիրա մէսարիֆաթ վագը օլմըչ տըր :

1885 սէնէսինտէ հիւքիւմէթը Մըսրիյէ՛ Էմլաք վէ Տաիրէի Խըտիվիյէ իտարէսի աչըղընը գաբամագ իչիւն տէ 500·000 լիրա Թէէտիյէ իթմիչ օլտըղը հասէպիլէ, պու եիւզտէն տախի 1885 սէնէսի մուազէնէսը մուճիպը մէմնունիյէթ տիր :

Թիճարէթը ումումիյէյէ կէլինճէ

---

(172)

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՕԱՎԻՒ ՏԸ ՄՕՆԹԷԲԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

«Կարտաչընը արայըպ պուլաճաղըմ, վէ հագըգաթը հալի իթիրաֆ էյլէմէկէ մէճպուր իտէճէյիմ · պուլընտըղըմ մէմուրիյէթ վէ հալիզ օլտուղըմ սուհուլէթ իգթիզասընճա ազ վագթ զարֆընտա Սիմօն Տարվիյլի պուլաճաղըմա էմինիմ · վէ էկէրչի մէրգում տա գըզըմըն էօլմիւչ իտուկինի պէյան իտէճէք օլուր իսէ, կէլիպ գօճանը պուլըբ, կիւնին պիրինտէ սէնին եաթաճաղըն մէզարըն եանը պաչընտա օ թէրք օլընմըշ չօճուգ իչիւն պիր մահալը մախսուս հազըրլանմագ իճապ էյլէտիյինի սէօյլէյէճէյիմ :

Վալանթին քէմալը եէէս իլէ ·— Ա՜հ, մէմուլ իթմէմ քի պէօյլէ պիր չէյ եապասըն :

Միւսթանթիգ ·— Նամուսըմ հագգը իչիւն եարաճաղըմ · · · գըզըմը էօլմիւչ վէ եախօտ տիրի օլարագ պուլընմայա տէկին, սէնի կէօրմիւչ օլտուղըմը ունուդամաղըմ · · · միւքիւթ իտէճէյիմ · · · պու կէճէ խանէնտէն չըգաճագ օլուր իսէմ, պիր տահա մահզա սանա միւճազաթ իթմէք իւզրէ պուրայա այագ պասաճաղըմ · · · չիմտի սանա, նէ՛ միւնասէպէթլէ պուրայա կէլմիչ օլտուղըմը Թարիֆ իտէյիմ · · · մուհաֆազէթտէն էօթիւրի կէլտիմ ·

Վալանթին Թէլաշլիւպէ ·— Մուհաֆազէթ մի՞ :

Միւսթանթիգ ·— Էվվէթ, օղլումըն գըզըմա օլան մուհապպէթի խաթըրը իչիւն կէլմիչիմ տիր :

Վալանթին ·— Օղլուն Մարիյի՞ մի սէվիյօր :

Միւսթանթիգ ·— Աչգ ու սէվտասընտան տէլի տիվանէյէ տէօնմիչ · · · գըզընը պանա կէօսթէրմէքէ արզուսըյլա պէրապէրճէ կէլմէ րէճա էյլէտի · · · կէօրտիւմ վէ նէ օլտուղընը անլատըմ · · · գալպէն բէտէրինէ մաննէտ իսէ տէ · · · սէնին գըզըն օլտուղը պէսպէլլի · · · վագըա ըֆֆէթ վէ ֆազիլէթլէ մէյլուֆ պիր գըզճըղազ · · · լաքին սէնին գըզըն օլտուղը ճիհէթլէ, օղլում Ալպէրին քէտէր վէ աճըլարընտան էօլէճէյինի պիլսէմ պիլէ, հինէ Վալանթին Տարվիյլին գըզընըն գօճասը օլամազ :

Վալանթին ·— Մարիյի սէվմէսինի նէ սէպէպէ մէն իթտիյինի օղլունա սէօյլէյէճէք՞միսին · էկէր պէօյլէ պիր չէյէ Թէսատիւֆ իտէճէք օլուր իսէն, մէյտանա պիր այպ չըգարըրսըն · սէվապըգը աճըվալիմին այպ վէ մէգէլլէթի սըգլէթի ալթընտա պէնի էզէր պիթիրիրսին :

Միւսթանթիգ ·— Սէնի Թէէտիպ իտէճէյիմ կիւնէ քիմսէյէ աղըզըմը աչմայըպ սիւքիւթ իտէճէյիմի սէօյլէտիմ · · · սէնին նամուսընա խալէլ կէթիրմէյէճէք սուրէթտէ եապապ վէ վէսաիթ պուլմաղա ղայրէթ իտէճէյիմ · · · չիմտիլիք, մա՛տամ, պիրպիրիմիզէ սէօյլէյէճէք պիր չէյ գալմամըշ օլտուղընտան, պու կիւն իլք տէֆա օլարագ կէօրիւշմիշ կիպի հարէքէթ իտէլիմ · · · սալօնա կիտէլիմ— տէյիպ, գօլունը Վալանթինէ ուզաթտը վէ իքիսի պիրտէն ճէմիյէթին իչինէ գարըշտըլար : Վալանթին՛ միւսթանթիգին մէրհամէթէ կէլմիշ պիր քիմսէ օլտուղընը Թէֆէքքիւրլէ, քէնտիսինի մահվ իթմէք Թէշէպպիւսինտէ պուլունաճաղընը անլայըպ, միւսթանթիգին Թէշէպպիւսաթընա միւտաֆաա վէ մուգապէլէ իթմէքլիյի գուրտը :

Իքի էսքի աշըգլար՛ Եէշիլլիքլի սալօնտան չըգտըգլարընտա, Մօրիս տախի Եանընտաքի օտատան տըշարը չըգտը · քէնտի քէնտիյէ ·— Արա, միւսթանթիգ, էյի արա · մէմուլ իտէրիմ քի պէն Սիմօն Տարվիյլի սէնտէն էվվէլ պուլըրըմ · · · սէն մէրգումէյի պուլտուղըն զէման էօլմիւշ օլաճագ տըր · վէ վալիտէսինին էօլտիւրմիշ օլմատըղընա տա գանաաթ հասըլ իտէճէքսին— կիպի միւթալաաթտան սօնրա, Մօրիս պալօյա կիրտի :

Մարի՛ Ալպէր իլէ պիր գատրիլ վէ պիր տէ բօլքա օյնատըգտան սօնրա, մազուրգա օյնամագտա վէ Ալպէրտէն պաչգասըյլա րագս իթմէք արզուլէնմէմէքտէ իտի :

Հէր քէսին նազարը տիգգաթը մէրգում Ալպէրին իւզէրինէ մաթուֆ օլուպ, պիւթիւն Բարիս էհալիսինին մէչղուլ օլտուղը իքի ճինայաթը հիքմէթայաթըն Թահգիգինէ մէմուր օլան զաթըն մախտումը օլտուղընը սէօյլէշմէքտէ իտիլէր :

Պէօյլէճէ սալօնտա Մ· տը Ժիպրէ քէմալը հիւրմէթլէ մատամ Պրէսսօլա Թէշէքքիւր իթտիքտէն սօնրա, մէրգումէտէն մուֆարագաթ էյլէտի : Վալանթին հէր նէ գատար Թէլաշ վէ հէյէճան իչինտէ իտի իսէ տէ, ֆիւթուրսըզ վէ կիւլէր պիր եիւզ կէօսթէրմէկէ սայ ու ղայրէթ իթմէքտէ իտի : Էթրաֆընա կէօզ կէզտիրիպ Մօրիսի արատը, վէ նէրէտէ օլտուղընը կէօրտիւքտէ հէման եանընա եագլաշտը :

Մազուրգատան սօնրա, Մարի Պրէսսօլ Ալպէրէ խիթապէն ·— Պիրազ եօրուլտըմ · · · նէ՛ գատար սըճագ, պիրազ օթուրալըմ տա խիթիրաճաթ իտէլի՞մ մի :

Ալպէր ·— Սիզ նէ քի արզու իտէր իսէնիզ, պէն տէ օնու արզուլէրիմ ·

Մարի ·— Եօյլէ իսէ կէլինիզ :

Ալպէր ·— Նէ՞րէյէ կիտէճէյիզ :

Մարի ·— Կիւզէլ պիր մահալէ · օրատա իսթէտիյիմիզ կիպի կէօրիւշէպիլիրիզ · · · հէր քէսին պիզի նէ գատար Թէճէսսիւս էյլէտիյինի տըգգաթ իթտինի՞զ մի : Իւչ տէֆա իսթ իսթէ պէրապէր րագս իթմէմիզտէն տօլայը ճիւմլէսի Թէաճճիւպտէ գալտըլար · · · լաքին պունտա Թէաճճիւպ իտէճէք նէ՞ վար · · ·

Մարինին միւթալաասը բէք տօղրու իտի : Ֆիլհագիգա քէնտիսինին պու սուրէթլէ Մ· տը Ժիպրէնին օղլու Ալպէրէ հիւսնիւ մուամէլէ կէօսթէրմէսինէ, միսաֆիրլէր պիրէր կէօզլէ մանա վէրմէքտէ, վէ Մարինին՛ Ալպէրէ սաիրլէրինտէն զիյատէ րիաեէթ-անիյէթ վէրմէսինտէն, իքիսինին եագընլաշմաղա էվլէնէճէքլէրինի հիւքմ իթմէքտէ իտի իսէլէր տէ, օ սըրատա պէօյլէ պիր հիւքմէ գայըլըմագ ալէս օլտուղընը, հիքմէթիյէ օգույանլար իչիւն ֆէնա իթմէք գօլայ տըր :

Մարի Թէքրար սէօզէ աղազ իլէ ·— Էվվէթ, պէնիմ սէնին իլէ րագս իթմէքլիյիմ բէք Թապիի պիր չէյ տիր · · · պիրպիրիմիզի Թանըյալը էպէյիճէ վագթ օլտու Հէր կիւն Մ· Սէրվէնին րէսիմխանէսինտէ սէնին իլէ կէօրիւշիւր իտիք · հալ պու քի պուրատա պուլընան կիւզէլ տէլիգանլըլարըն հիչ պիրինի պու ազչամա գատար Թանըմազըմ :

Ալպէր ·— Օ [illegible] տէտիյին, պանա կէօսթէրտիյին հիւսնիւ Թէվէճճիւհէտէն տօլայը հասէտ իթմէքտէ օլմալը տըրլար ·

Մարի ·— Օրասը քէնտի պիլէճէքլէրի չէյ : Պէն հիչ քէնտիմի օնլարա պէյէնտիրմէյէ չալըչմամ · զաթէն պէն օնլարը պէյէնմէմ քի · տահա տօղրուսը ճիմլէսինտէն տէ նէֆրէթ իտէրիմ :

(Տէվ-ի)

իտխալաթ' կէչէն օն սէնէնին մըգտարը վասաթիսինտէն իքի միլեօն թէճավուզ իթմէքտէ, վէ իխրաճաթ' ոյնը մըգտարը վասաթիյէ գըյասէն 1250000 էքսիք կէօսթէրմէքտէ տիր։

Ֆէլլահլար' էյի եէմիշ, էյի կիյինմիշ վէ բէք րահաթ իսքեան իթմիշլէր, վէ պու իսթիրահաթը հիչ պիր զէման կէօրմէմիշլէր իմիշ։

Մ. վինէնթ' 1886 սէնէսի հասըլաթընը 9,241,586, վէ մէսարիֆինի 9,232,746 լիրա թախմին իթմէքտէ տիր։ Պու հիսապճա 8840 լիրա ֆազլա հասըլաթ վար օլուպ, ֆազլանըն պու տէրճէ թէնէզզիւլի' էմլաք վէրկիսինին թէնզիլ ու թէնզիհինտէն նէշէթ իթմէքտէ իմիշ։

Մ. վինէնթ' Մըսըրըն մալիյէճէ իսթիգպալի մէնֆաաթը իչիւն Ցախրէ վէ էմլաքը խաւիյէ իսթիգրազաթընըն թէվհիտ ու միւպատէլէսինի մուսիրրանէ թալէպ իթմէքտէ, վէ Զէյլա, Սուաքիմ վէ Մասուա իչիւն խազինէյի Մըսըրտան վէրիլէն վէրկիլէրին հագգըսըզ օլտըղընը պէյան էյլէմէքտէ, վէ Սուաքիմին թախլիյէսինի չէտիւտէն թավսիյէ իթմէքտէ տիր։

* *

Գահիրէտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ցէրսաատէթտէն մէվրուտ թալիմաթ մուճիպինճէ Ղազի Մուխթար բաշա հազրէթլէրի' Մըսըր օրտուսընըն թանզիմի հագգընտա գարշըլըգ պիր լայիհա թագտիմ իթմէսինէ տաիր Սըր Տրըմընտ Ուօլֆա վագը օլան թէքլիֆինի կէրի ալմըշ տըր։

* *

Գորօսգօտան խըտիմէ կէլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մէհտինին Պէրպէրտէ պուլընան խալէֆի' խարթումտան քէնտիլ; կիտէն պիլճիւմլէ էֆրատը սէրիան Տօնկօլայա տօղրու սէվգ իթմէքտէ օլուպ, քէնտիսի տէ սօն գաֆիլէ իլէ օլ թարաֆա հարէքէթ իտէճէքմիշ, Զաննօլընտըղընա կէօրէ, ասիլէր քիւլլիյէթլէ Տօնկօլատա թօբլանըյօրլար իմիշ։

ԹԻՃԱՐԻՅԷ

Ցէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընըն տիւնքի նիւսխասինտէ աթիտէքի ֆգրալար օգունմուշ տըր։

Պու հաֆթա զարֆընտա ալընան հավատիսլէր' էքսէր վիլայաթը Շահանէտէ պու սէնէ մահսուլաթճա էյ համտիլլահ ֆէյզ ու պէրէքէթ բիւնումուն օլտուղընը պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

Վագթը իլէ եաղան եաղմուրլար' տօնլարըն իյգա էյլէտիկի խասարաթը միւմքին մէրթէպէ խաֆիֆլէթմիշլէր տիր։

Իխրաճաթ էմթաասընճա չայանը գայտ ու թիզքեար պիր մուամէլէ վուգու պուլմամըշ տըր։ Թիֆթիկին ֆիյաթը տիւշկիւն օլտուղը հալտէ, միւշթէրի եօգ տըր։ Աֆիօն իչիւն աչըգը ֆիյաթըա թալիպ զուհուր իթմիշ, վէ ճէհրի վէ քիթրէ իւզէրինէ հիչ մուամէլէ վուգու պուլմամըշ տըր։ Իւզիւմ չու պիր գաչ քէլիմէ' բիյացամըզըն վէ մէվատտը իպթիտաիյէմիզին հալինի իյզահ իթմէքլէ պէրապէր, մահսուլաթը ճէտիտէ վագթընըն թէգարրուպ էյլէտիկի չու գէմանտա մէմլէքէթիմիզին վարիտաթընա քիւլլի նագիսէ թէրէթթիւպ իթտիրէճէք տիր։

Սէրմայէտարլարըմըզըն' պու աճվալին էօնիւնիւ ալմագ իչիւն թէշէպպիւսաթտա պուլընմալարը միւգթէզա տըր։

Իտխալաթ բիյացամըզտա, պու հաֆթա պա խուսուսա բամպուգ իփլիկի վէ ինճէ եուն տօգումասը իւզէրինէ օլտուգճա միւհիմ մուամէլէ վուգու պուլմուշ տըր։

* *

Րէժի իտարէսի կէչէն մարտըն իպթիտասընտա թէէսսիւսիւն իթտիճի սէնէսինի թէմամ իթմիշ օլտուղընտան, մուգատտէմէքի պիլանչօսընը էսաս իթթիխազ իտէրէք, 1885-86 սէնէսի իքինճի 6 այ զարֆընտաքի մուամէլաթընըն խիւլասասընը տէրճ իլէ, Թախմինի պիր պիլանչօ եաբմագ ֆախտէտէն խալի տէյիլ տիր զաննիտէրիզ։

Պու միւտտէթ զարֆընտա թիւթիւն սաթըշլարը պէրվէճհը աթի տիր։

	Լր. Օսմ.
Սեպտեմբերտէ	120,000
Հօկտեմբերտէ	118,000
Նոյեմբերտէ	111,870
Դեկտեմբերտէ	101,000
Ցունվարտա	107,000
Փետրվարտա	98,000
իքինճի 6 այ եէքիւնը	655,870
Պիրինճի 6 » »	762,000
Ճէման եէքիւն	1,417,870

Իչպու մըգտարա կէչէն սէնէնին սաթըշ բուլասաթիյէսի, իխրաճաթ րէսմի, Պաղտատ վիլայէթինին բուսումը միւխթէլիֆէսի, Թէմէթթիւ հիսասը վէ վարիտաթը միւխթէլիֆէսի եէքիւնի օլան 219,000 լիրա զամմ օլընտըղը հալտէ, մէճմուը վարիտաթըն 1,636,870 լիրայա պալիղ օլտըղը կէօրիւլիւյօր։

Մէսարիֆաթ ճիհէթինէ կէլինճէ, պու սէնէ րէժի իտարէսի թասարրուֆ իչիւն կէչէն սէնէյէ նիսպէթլէ էքսէրիճէ մէմուրա եօլ վէրմիշ, վէ սարֆիյաթընտա տախի պու սուրէթլէ հարէքէթ իթմիշ իսէ տէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ իթա էյլէտիկի թախսիսաթը սէնէվիյէ տախի տախիլ օլտըղը հալտէ, կէչէն սէնէքի մէսարիֆի օլան 1,440,000 լիրա պալատէքի հասըլաթտան թէնզիլ իտիլտիքտէ, իչպու սէնէ մուամէլէսինտէ 196,870 լիրա թէմէթթիւ սաֆի օլտըղը թէպէյյիւն իթմէքտէ տիր։

* *

Ցէյիրմէնլէրտէն իխրաճ օլունան էսկի ուն չուվալլարընտան պիր րէսմ իսթիհսալը իլէ, պունըն թահթը ինհիսարա ալընմասընա տաիր հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ պիր լայիհա թագտիմ օլունմուշ օլտուղընտան, Թիճարէթ Օտասընըն պու պապտէքի միւթալէասը իսթիֆսար օլունմուշ տըր։

* *

Գանթար րէսմի սուրէթը իսթիֆասընըն ինթիզամսըզլըղընա տաիր Թիճարէթ Օտասընա միւթէատտիտ շիքեայէթլէր վուգու պուլմուշ տըր։

*

Ֆրանսա Թիճարէթ վէ սէնայի նէզարէթի' ախիրէն Ֆրանսանըն միւխթէլիֆ մահալլէրինտէ պուլունան Թիճարէթ օտալարընըն րէիսլէրինէ պիր թահրիրաթը ումումիյէ կէօնտէրէրէք, իլէրուտէ մէմալիքը էճնէպիյէտէն կէլէճէք էշեա իւզէրինտէ պիր Ֆրանսըզ ֆապրիգաթօրընըն կէրէք մարգա կէրէք իսմ վէ կէրէք Ֆրանսըզ էմթաասը օլտուղընը ֆարզ իթտիրէճէք հէրնէվ իշարէթ կէօրիւլիւր իսէ, 23 յունիս 1857 գանունընըն 19ընճը մատտէսի մուճիպինճէ զապթ իթմէկէ Մալիյէ վէ Ադլիյէ Նազըրլարը իլէ միւթթէֆիգըն գարար վէրտիկլէրի պիլտիրմիշ, վէ պիր Ֆըրանսըզ ֆապրիգաթօրընըն էճնէպիյէ քէնտի մարգասը իլէ սըրբարըշ էյլէտիկի էշեանըն զապթ օլունաճաղընը տախի իլավէ էյլէմիշ տիր։

Պու գարար' մէմալիքը էճնէպիյէտէ իմալ օլունուպ Ֆրանսայա իտխալ օլունան վէ իւզէրինտէ պիր Ֆրանսըզ Թիճարէթխանէսինին վէ Թիւճճարընըն հագիգի վէ եա սախթէ նամը պուլունան էշեանըն Ֆրանսըզ սէնայիինէ խըրսը էյլէտիճէկի զարար վէ խասարլար իւզէրինէ հիւքիւմէթին նազարը տիգգաթը ճէլպ օլունմասընտան նէշէթ իթմիշ տիր։

Նէզարէթը միւշարէլէյհա' էշեաի մէզքիւրէյի եասաքէն Ֆրանսատա հասըլ իտիլմիշ սիւսիւ վէրիլէրէք մէմալիքը էճնէպիյէյէ իխրաճ իտիլտիկի զէման, նամուսքեարանէ օլմայան րէգապէթլէրին հասըլ օլաճաղընը թաստիգ իթմէքտէ տիր։

Նէզարէթը միւշարէլէյհանըն իչպու գարարընըն էսասը' մահքէմէի թէմյիզին 23 փետրվար սէնէ 1884 թարիխլի պիր գարարը տըր։ Գարարը մէզքիւրտէ, մէմալիքը էճնէպիյէտէ իմալ օլունան էմթաա իւզէրինէ «Բարիզ մօտասը» կիպի եազը եազանլար հագգընտա 24 յուլիս 1824 գանունընըն 1ինճի մատտէսի վէ 28 յունիս 1857 գանունընըն 10ընճը մատտէսի թաթպիգ օլունաճաղը պէյան օլունմուշ, վէ մէզքիւր գարար հիւքմինէ նազարէն մէմալիքը էճնէպիյէտէ հասըլ իտիլմիշ մամուլաթը սէնայիյէյէ ֆարզի վէ եախօտ սախթէ իսմ եազըլմասընըն պիր Ֆրանսըզ թիճարէթընըն էմրի իլէ օլմասընը պիլէ թէֆրիգա մահալ օլմատըղը իլավէ իտիլմիշ տիր։

* *

Էնգիւրէ 20 ապրիլ — Պու կիւն թէքմիլ օլան կէչէն հաֆթա զարֆընտա Թիֆթիք սաթըշը' կէչէն սէնէ միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա 3470 գըյէյէ վարմըշ իքէն 54000 գըյէյէ, վէ սէնէնին պիտայէթինտէն պէրու 113,200 գըյէյէ պալիղ օլմըշ տըր։ Ֆիյաթլար' մալին ճինսինէ կէօրէ լիրաի Օսմանի 100 ղըրշտան 9 պուչուգ իլէ 11 պուչուգ ղըրշարասընտա զայիֆ տիր։

Պուղտայըն քիլէսի' 9—11, վէ արբանըն 6—7 ղըրշ-ա, վէ 3—4 ղըրշ-ա քէչի վէ գօյուն տէրիսի, վէ չիֆթի 3—700 ղըրշ-ա, Պըր չէհիր քիլէմի, վէ ատէտի 80—120 ղըրշ-ա սէճճատէ ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։

Մէսարիֆը նագլիյէ' պէհէր գըյէ իչիւն տէվէ իլէ 25—26, վէ գաթըր իլէ 30—32 բարա րատտէսինտէ տիր։

Ցէրսաատէթ իւզէրինէ գըսսա վատէ իլէգամպիօ ֆիյաթը' լիրա 100 ղըրշ հիսապը իլէ 99—100 ղըրշ-ա տըր։

* *

Մանչէսթըր. — Բիյացամըզտա Մինթէհայի Շարգ իչիւն օլտուգճա միւհիմ պազը մուամէլաթը թիւճճարիյէ վուգու պուլտուգճա սօնրա, եինէ տուրկունլուգ հիւքմֆերմա օլմաղա պաշլատը։ Զին վէ Ճաբօն իչիւն միւպայաաթ մաճտուտ օլտըղը կիպի, Հինտիսթան իչիւն օլան միւպայաաթըն տախի մէվսիմի միւնգազիյէ օլմագտա տըր։ Մէմալիքը էճնէպիյէ բիյացալարը իչիւն օլտուգճա միւհիմ մուամէլաթ վուգու պուլմուշ տըր, Մէվատտը իպթիտաիյէ ֆիյաթընըն թուրքունլուղը ճիհէթի իլէ, ալէլ ումում ֆիյաթլար էյի տիր։ Իխրաճաթ իփլիկի մուամէլէսի տուրկուն տըր։ Պէզ վէ եուն տօգումալարը իչիւն մուամէլաթ ազ իսէ տէ, ֆիյաթ թութկուն տըր։

ՊԱՅՕՆ

ԵՍԽՕՑ ՀԱՎԱՏԱ ՍԷՅԱՀԱԹ

—

ՕԴԱՅԻՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Գիւտ օդապարկին և առաջին օդանաւորդք.

([illegible])

Ինչպէս որ քիչ մ'առաջ ըսինք, Բարիզու գիտութեանց ճեմարանն հրաւիրած էր զՅովսէփ Մոնկոլֆիէ, որ Բարիզ գայ և իւր եղբօրը հետ Աննոնէյի մէջ ըրած փորձարկութիւնն մայրաքաղաքին մէջն ալ կատարէ։

Յովսէփ Մոնկոլֆիէ, ճեմարանին այս հրաւէրին անսալով Բարիզ եկած և Արիսեան դաշտին փորձարկութեան ալ ներկայ գտնուած էր։

Մոնկոլֆիէ իրեն առաջարկեալ փորձարկութիւնն կատարելու համար, իւր թէվէյյոն բարեկամին ընդարձակ պարտիզաց մէջ տեղաւորուած էր։ Յովսէփ Մոնկոլֆիէի չինել տուած օդապարկին մեծ տարածութիւններ ունէր և ձեւն ալ բաւական տարօրինակ էր։ Անոր միջին մասն 8 մետր բարձրութեամբ աղոցածի մը ձեւն ունէր, վերին մասն մի և նոյն բարձրութեամբ պիրամիտի մը ձեւն, իսկ ստորին մասը վեց մետր բարձրութեամբ հակեալ կոնի մը տեսքն կ'ընծայէր։ Այնպէս որ մեքենան իւր խարսխէն մինչեւ գագաթն 22 մեթր բարձրութիւն ունէր, իսկ տրամագիծն 15 մետր երկայնութիւն։ Օդապարկին զօրաւոր լաթէ մը շինուած և որուն երկու կողմն թղթով ծածկուած էր ու 1250 մէտր ծանրութիւն մը կրնար վերցնել։

Գիտութեանց ճեմարանն յատուկ յանձնաժողով մը խրկած էր, որ այս գեղեցիկ մեքենային առաջին ամբարձման ներկայ գտնուի։ Բայց դժբաղդաբար օդապարկին լեցուելու ատեն անձրեւախառն փոթորիկ մը պատահեցաւ ու մեքենան թաչելով կտոր կտոր եղաւ։ Արդ հարկ եղաւ ուրիշ օդապարկ մը շինել, այն փորձարկութեան համար որ սեպտեմբերի 19ին թագաւորին առջեւ տեղի պիտի ունենար։

Արդ որոշեալ օրն Մոնկոլֆիէ եղբարք, Վերսայլի պալատան պարտէզն փոխադրեցին գեղեցիկ օդապարկ մը որ 57 ոտք բարձրութիւն և 41 ոտք տրամագիծ մ'ունէր ու խիստ պատշաճ ձեւով ու տեսքով մեքենայ մի էր։ Օդապարկ գունդն երկնային կապոյտ ներկուած և ոսկեզօծ զարդարանքներով ծածկեալ էր։ Փորձարկութիւնն 19 սեպտեմբերին տեղի ունեցաւ ի ներկայութեան հարիւր չափ հրաւիրելոց և հազարաւոր հետաքրքիրներու։ Օդաչու գնտին վանդակ մը կապեցին, որուն մէջ ոչխար մը, աքաղաղ մը և կարապ մը դրին։ Թագաւորին տուած նշանին վրայ օդապարկին մթնոլորտին մէջ վեր ելլելու սկսաւ, և 280 գրկաչափի չափ բարձրանալէն վերջն, գնաց անկէ մէկ քիլոմեդր հեռաւորութեամբ, Վոզրէսոն անտառակին մէջ ինկաւ։

Օդային նաւուն բոլորտիքն խռնելու փութացին և տեսան թէ այնպիսի հանդարտութեամբ մը վար իջած էր որ, եթէ անոր մէջ ճանապարհորդք իսկ գտնուէին որ և իցէ վտանգ մը չէին կրեր։ Կարապն ամենեւին զգածուած չէր թուէր և ոչխարն ալ վանդակէն դուրս ելնելով ամենայն հանդարտութեամբ խոտ ուտելու սկսաւ։

Գամիլլ Ֆլամարիոն աստղագէտը իւր օդապարկներու վրայ գրած մի յօդուածին մէջ, Վերսայլի այս փորձարկութեան վրայ խօսելով կըսէ թէ «Մարդկային ոգին վարժած չէ խնդրոյ մը լուծման չաւղին վրայ կենալու։ Վերսայլի ուռիի վանդակը Գաղղիական եռանդուն հայեացին առջեւն օդային սայլի մը կը փոխուէր, և հօտը Լ Փէն Ղէլըր, իրենց տեսիլներն անջրպետին մէջ կը ծաւալէին, բանաստեղծք կերգէին, հաշուագէտք կը հաշուէին, թէ ինչ'ու համար մարդ այս ճանապարհորդութիւնն ինքնին չի կարենայ կատարել։»

Այսպիսի նորօրինակ ձեռնարկութիւն մը անշուշտ մեծ արիութիւն կը պահանջէր այն անձին կողմանէ որ օդային ճանապարհորդութեան անձանօթին, ինքզինքն առաջին յանձնողն պիտի լինէր։ Այս ձեռնարկութիւնն եւս առաւել երկու անձինք կը յետաձգէին, ու անոր հետեւութիւններէն կերկնչէին՝ Մոնկոլֆիէ և թագաւորն։

Թագաւորն նախ այս ձեռնարկին հակառակեցաւ, վախնալով որ ճանապարհորդք, մեծերուց մերձաւոր սահմանաց մէջ չի խառուին ու գաղտնեաց մէջ չի կորսուին, և թէ երկիւղի մէջ էին թէ մի գուցէ օդանաւորդաց, իրենց ճանապարհորդութիւնն երկարելու համար հեռերին առած կրակն զօդապարիկն բանկեցնէր և կամ թէ իրենց անզքին վրայ հրդեհ մը պատճառէր։ Վերջապէս Լուդովիկոս ԺԶ.ին հաւանեցաւ որ երկու ի մահ դատապարտեալ եղեռնագործք օդաչու նաւակին մէջ դրուին, յիշեալ օդային ճանապարհորդութիւնն կատարելու համար։

Այս լուրին վրայ, օդապարկին գիւտին վրայ սքանչացողներէն մին, երիտասարդ Փիլատր տէ Ռոզիէ որ օդին մէջ բարձրանալու բուռն եռանդ մ'ունէր, տրտմելով, ինք իրեն կըսէ. Աւաղ, այնպիսի եղեռնագործք պատիւ պիտի ունենան երկիր ամենէն յառաջ օդին մէջ բարձրանալու։ Բայց իւր մտքին մէջ կը յաւելուր թէ, ասիկայ պէտք է որ այլակերպ տեղի ունենայ։ Արդ երիտասարդն կաղաչէ կը պաղատի, հարիւր կերպիւ կը ստգնայի, քաղաքն ու արքունիքն տակն ու վրայ կընէ, Վերսայլի մէջ ամենէն ազդեցիկ անձանց կը դիմէ, իւր և թագաւորին մէջ միջնորդ կը կացուցանէ զՊոլինեաք դքսուհին, որ արքունական տղայոց դաստիարակուհին էր, և Լուդովիկոս ԺԶ.ին վրայ մեծ ազդեցութիւն ունէր։ Այս կինն Փիլատր տէ Ռոզիէին դատն ջերմեռանդ պէս թագաւորին առջեւը կը պաշտպանէ։ Այս միջոցին տ'Արլանտ մարքիզն, որ դեռ ազատ չի թողուած օդապարկի մը մէջ վեր բարձրացած էր, թագաւորին կը դիմէ առաջին օդային նաւարկութեան պատւոյն մասնակցելու համար։ Այսպէսով առաջին կողմանէ աղաչանօք ընկճեալ Լուդովիկոս ԺԶ. Ռոզիէին աղաչանաց զիջու։

Օդային այս առաջին ճանապարհորդութիւնն Բարիզու մօտ գտնուող Միւէթ կոչուած պարտիզին մէջ տեղի ունեցաւ։ Սքանչելի օդապարկի մը մէջ, որ 70 ոտք բարձրութիւն, 46 ոտք տրամագիծ և 60000 խորանարդ ոտք ծաւալ ունէր, և որուն վրայ արեգական պատկերն և թագաւորին նշանագիրք կը գտնուէին։ Փիլատր տէ Ռոզիէ և տ'Արլանտ Մարքիզն առաջին անգամ երկրէս հրաժեշտ տուին 1783ին նոյեմբերի 21ին կէս օրէն մի ժամ վերջը։

Թեթեւ հով մը հիւսիսային արեւմուտքէն կը փչէր։ Երկինք տարօրինակ յստակութեամբ մը օժտեալ կարծես թէ տօնի մէջ էր, կ'ըսէ Ֆլամարիօն, միայն քանի մը չոգիալից ամպեր մթնոլորտին մէջ կը ծաւալէին։ Օդապարկին վսեմաբար ամբառնալով մինչեւ 3000 ոտք բարձրացաւ, Բարիզու վրայէն անցաւ և ի Մոնթ Րուժ Գրուլ—Պարպ կոչուող աղօրիքին մօտակայքն դաշտերու վրայ իջաւ։ Իրիկուան ժամը 5ին այս ճանապարհորդութեան համարատուութիւնն Միւէթի դղեակին մէջ ի գիր առնուեցաւ։ Ցիշեալ համարատուութեան տակի ստորագրութեանց մէջ կը նշմարուէր նաեւ, Պէնժամէն Ֆրանքլինի ստորագրութիւնն, որուն՝ այս նոր գիւտին օգտակարութեանը վրայ կարծիքն հարցուելով տուր պարզապէս պատասխանեց. «Դեռ անիկայ նոր ծնանող մի մանուկ է։»

Աւաղ, առաջին օդանաւորդն պիտի ըլլար նաեւ օդանաւորդութեան առաջին մարտիրոսն։

Ցիշեալ փորձարկութենէն երկու տարի վերջը 1785 յունիս 15ին, Գաղղիայէն Անգղիա անցնիլ ուզելով, Փիլատր տէ Ռոզիէ, իւր հրդեհեալ օդապարկին հետ միատեղ մեծ բարձրութենէ գահավիժեցաւ ծովու եզերաց վրայ մերձ ի Պուլոնեը. Խեղճը դեռ 29 տարեկան ծաղիկ հասակին մէջ էր։ Այս սարսափելի արկածէն ութ օր առաջ, երիտասարդուհի դպրոցական մը, Փիլատր տէ Ռոզիէի նշանեալն, դժբաղդ օդանաւորդին հետեւելով կիջնէր ի գերեզման։

Վերոյիշեալ առաջին օդանաւորդութեան պատրաստութեանց կատարուած միջոցին, անդրէն Շարլը և Ռօպէրթ հանդանակութեան մը միջոցաւ դրամ կը հաւաքէին ջրածին կազով լեցուած օդապարիկով մը օդային ուղեւորութիւն մը կատարելու համար։

1785 դեկտեմբեր 1ին, Թիւյլերիի պալատան պարտէզէն յիշեալ օդանաւորդք բարձրացան, այնպիսի բազմութեան մը առջեւ, որ ոչ թէ միայն յիշեալ պարտէզն, այլ շրջակայ զբօսատեղիքն, կամուրջներն, տուներու պատուհաններն և տանիքներն լեցուած էին։ Օդանաւորդք իրենց նաւակէն վար նայած ժամանակնին ամենուրեք մարդու գլուխներէն ուրիշ բան չէին կրնար տեսնել։

Հերմինէ Բարեխեան

(Տեւ-Է)

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շէհր էմանէթի միւլհագաթ իտարէ մէճլիսի րիյասէթի' Եէնիչէհր գօմիսէրլիկինտէն միւնֆասըլ իսմայիլ պէյէ,

Շէհրէզօր սանճաղը պիտայէթ մաճքէմէսի րէիսը սանիլիկի' Սիւլէյմանիյէ պիտայէթ մահքէմէսի րէիսը սանիսի Րիզա էֆէնտիյէ,

Սիւլէյմանիյէ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի րէիսը սանիլիկի' Շէհրըզօր սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի րէիսը սանիսի Ահմէտ Սապրի էֆէնտիյէ,

Իչիլ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի րէիսը սանիլիկի' Համա պիտայէթ մահքէմէսի րէիսը սանիսի Նուրի էֆէնտիյէ,

Համա սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի րէիսը սանիլիկի' Իչիլ պիտայէթ մահքէմէսի րէիսը սանիսի Ահմէտ խուլուսի էֆէնտիյէ,

Տրամա սանճաղը միւտտաի ումումի մուավինլիկի' Պէնկազի միւտտաի ումումիլիկինտէն մունֆասըլ Րէշիտ պէյէ,

Երկէնի սանճաղը միւտտաի ումումի մուավինլիկի' Գարահիսարը Շարգի միւտտաի ումումի մուավինի Հիւսէյին պէյէ,

Գարահիսարը Շարգի սանճաղը միւտտաի ումումի մուավինլիկի' Երկէնի միւտտաի ումումի մուավինի Թէվֆիգ էֆէնտիյէ,

Նէճտ սանճաղը միւտտաի ումումի մուավինլիկի' Պասրա միւտտաի ումումի մուավինի Ապտուլլահ էֆէնտիյէ,

Պասրա սանճաղը միւտտաի ումումի մուավինլիկի' Նէճտ միւտտաի ումումի մուավինի Օսման էֆէնտիյէ,

Շէհրըզօր սանճաղը միւտտաի ումումի մուավինլիկի' Սիւլէյմանիյէ միւտտաի ումումի մուավինի Էմին պէյէ,

Սիւլէյմանիյէ սանճաղը միւտտաի ումումի մուավինլիկի' Տիյարպէքիր վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի պաշ քեաթիպի Ճէմիլ էֆէնտիյէ,

Շուրայի Տէվլէթ իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտաի ումումիլիկը մուավինլիկի' մէզքիւր միւտտաի ումումիլիք բէֆգագաթընտա միւսթախտէմ Էմին էֆէնտիյէ,

Շէհր էմանէթի տախիլինտէ քեաին կէյլիգէ ղազասը գայմագամլըղը՝ Տիւզճէ գայմագամը Վասֆի էֆէնտիյէ,

Գասթամունի վիլայէթի տախիլինտէ քեաին Տիւզճէ ղազասը գայմագամլըղը՝ կէյլիգէ գայմագամը Հիւսէյին պէյէ,

Ադանա վիլայէթի տախիլինտէ քեաին Մէրսին ղազասը գայմագամլըղը՝ Օսմանիյէ գայմագամը սապըգ Ապտուլլահ Սապրի էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմըշ տըր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Մըսըր գօմիսէրի Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրինին Թապիպը խուսուսի միրալայ տօգթ. Արիսիտիտի պէյ տիւն Մըսըրտան չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր։

—

Կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ Պէյօղլու գաֆէշանթանլարընտան պիրի' բօլիս իտարէսի թարաֆընտան պասըլըպ, բուլէթ թապլէ օյընան գումար ալէթի զապթ ու միւսատէրէ օլընմըշ տըր։

—

Գահիրէտէ նէչր օլընան Էլ Գահիրէ կազէթասընըն սահիպը իմթիյազը Սէլիմ Ֆարիս էֆէնտի' տիւն իսքէնտէրիյէտէն չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր։

—

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1886 ՄԱՐՏ 31 ՊԻԼԱՆՉՕՍԸ

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

		Ղր.	
Էսհամ—Սէրմայէտէն հէնուզ ախզ օլունմամըշ էսհամ		550,000,000	
Սանտըգ	Սթամպօլտա	74,660,425	25
	Շուպէլէրտէ	31,173,658	21
Սանտըգտա պուլունան սէնէտաթ		428,202,871	18
Խազինէյի Հիւմայունուն հիսապաթը ճարիյէսի—Պանգանըն զիմմէմաթը		749,265,984	13
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ—Պանգանըն զիմմէմաթը		179,951,420	31
Էսհամ վէ էմթաա իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիղ		150,584,004	4
Էմլաք վէ էշեա		12,388,550	32
Միւթէնէվվիա		4,787,869	9
		2,181,014,784	33

ՏՈՒՅՈՒՆԱԹ

Սէրմայէ		1,100,000,000	
Թէտավիւլտէ պուլունան պանգնօթլար	Սթամպօլտա	45,001,400	
	Շուպէլէրտէ	»	
Եօտէնէճէք գամպիօ		80,635,007	
Խազինէյի Հիւմայունուն հիսապաթը ճարիյէսի—Մաթլուպաթ		»	
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ—Մաթլուպաթ		487,036,548	1
Մուայէնէն վատէլի տէբօզիթօ		76,440,271	
Իհթիյաթը միւխթէլիֆ		514,290,335	
Եօտէնէճէք թէմէթթիւ		514,421	
Միւթէնէվվիա		86,096,802	32
		2,181,014,784	33

Աւըրնա մուտաապըգ օլտուղու թաստիգ օլունուր։

Միւտիր ԷՄ. ՏԸՎՕ

Միւտիրը ումումի ՖՕՍԹԸՐ

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Սատրազամ հազրէթլէրինին քիւչիւք մաբեյնումը Շեվքէթ պէյ իլէ Թօբխանէի ամիրէ տիվանը հարպը տաիմի ազասընտան Մուսթաֆա բաշազատէ Սաիտ պէյին քէրիմէսի հանըմ էֆէնտինին նիքեահ ճէմիյէթլէրի կէլէճէք բէնճշէնպիհ կիւնիւ մուամիլէյհ Սաիտ պէյին Գատըրկա լիմանընտաքի գօնագընտա իճրա օլունաճագ տըր։

—Տէրսաանէի Պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիսի օլտուղը հալտէ, վան վիլայէթի իսթինաֆ միւտտաիի ումումիլիկինէ թային գըլընան Նաֆիզ պէյ՝ տուն մահալը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Թինօզլը պիր Բուլղն 5 եաշընտա պիր չօճուղը՝ կէչէն ճումաա էրթէսի սապահը Գալաթատա Բէնծէնջինպիհ բազարընտա ղայպ օլմուշ օլուպ, էյան մէյտանա չըգմամըշտըր։

—Զաթը հազրէթը Բատուշահի՝ կէչէն ճումաա կիւնիւ սէլամլըգ ալայընտան սօնրա ալայը մէզքիւրտէ հազըր պուլընան Մէքթէպը հարպիյէ լիսանը էճնէպի մուալլիմի միրալայ Օսման պէյի Մապէյնէ ճէլպ պույուրարագ, սէպգաթ իտէն խըտէմաթընա միւքեաֆաթէն քէնտուսինէ Օսմանիյէ նիշանընըն Յրընճիւ րութպէսինի իհսան պույուրմըշլար տըր։

—Պիւրհանէտտին Նամ Թէրսանէ վաբօրը՝ տուն իզմիրտէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Պիր խայլը միւտտէթտէն պէրու հայտուտլըգլա քէսպը չէօհրէթ իտէն վէ նիչէ ճանլար եագան մահուտ Մէհմէտ Բէհլիվանըն՝ պու քերրէ Շիլէ գազասընտա Ջէնկէլ գարիյէսինտէ գաթլ ու թէլէֆ իտիլտիկինի վէ ավէնէսինտէն իքիսինին տախի մէճրուհէն տէրտէսթ օլունտըգլարընը Թ. Հ-ֆ-էէ-ն եազըյօր։

—Մաէլ մէմնունիյէ իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, Սէմէրճեան պիրատէրլէրին Թիճարէթ էվի՝ ասհապը մաթլուպաթը իլէ օլան հիսապլարընը պիր սուրէթը նամուսքեարանէտէ թէսվիյէ վէ տույունը մէմնունտէսինի թէճտիտ իտէրէք, քեմաֆիսապըգ մուամէլէի թիճարիյէսինէ պէտ ու միւպաշէրէթ իթմիշ տիր։

—Բարիզտէ նէշր օլունան Կուրիէ-տիւ-Սուար Նամ ինկիլիզ կազէթասընըն ալտըղը մալումաթա կէօրէ, ինկիլթէրրանըն Բարիզ սէֆիրի լօրտ Լայընս իլէ Տէրսաանէթ սէֆիրի Սըր Էտուարտ Թօրնթօն՝ սէնէի հազըրէնին խիթամընտան էվվէլ տիրլօմաթիգ մէսլէքինի թէրք իտէճէքլէր տիր։ Պունլարըն լօրտ Լայընսըն եէրինէ Սըր Էտուարտ Մալէթ, վէ Սըր Էտուարտ Թօրնթօնըն եէրինէ Սըր Ուիլեամ Ուայթ սէֆիր նասպ օլունաճագլար իմիշ։

—Բուլղնի գըթասընըն պազը նօգ. թալարընտա խասթալըգ էմարէլէրի զուհուր իթտիկինէ տաիր պիր գաչ կիւնտէն պէրու Գալաթա վէ Պէյօղլունտա պազը բիվայէթլէր տէվէրան իթմէքտէ օլտուղը, վէ պու բիվայէթլէրին մէնպայը տա Վիէննա չէհրի օլտուղը պու կիւնքի Թ. Հ-ֆ-էէ-ն նէշր իլէ, բիվայաթը մէզքիւրէնին գաթիան ասըլ ու էսասը օլմատըղընը պէյան իտէյօր։

—Ինկիլթէրրա գրալիչասը՝ չէհրիմիզ ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Էտվար Թօրնթօնըն Քեաղըտխանէտէ հայվանտան տիւշիւպ օմուզ քէմիկի գըրըլմասընը խապէր ալմասը իւզէրինէ սէֆիրը միւշարէլէյհէ պիր թէլկրաֆ քէշիտէ իտէրէք խաթիրինի խաթըր իթմիշ օլմաղլա, սէֆիրը տախի միւշարէլէյհա գրալիչա հազրէթլէրինէ պու թէլէկրաֆ արզը թէշէքքիւր էյլէմիշ տիր։

Մագամը Սատարէթ վէ խարիճիյէ նէզարէթի թէրճէմանլարը վէքիլ վէ կիւլապեան Միքայէլ էֆէնտիլէր՝ էվվէլքի կիւն ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինէ կիտտուպ, Սատրազամ վէ Խարիճիյէ Նազըրը բաշալար հազարաթը թարաֆընտան սէֆիր հազրէթլէրինին խաթըրընը խաթիրֆսար իթմիշլէր տիր։ Սէֆիրը միւշարէլէյհ՝ թէշէքքիւրէն էյլէյէշմէքտէ տիր։

—Վիլայաթտան պիտայէթ մահքէմէլէրի ազասընըն ինթիխապ ու թէճտիտի զէմանը հուլուլ էյլէմիշ օլմաղլա, Ատլիյէ նէզարէթի՝ էնէն ինթիխապաթա թէշէպպիւս օլունմագ իչիւն պու քերրէ ումում վիլայաթա պիր թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ էյլէմիշ տիր։

Մալիւմ օլտըղը վէճհլէ, վիլայաթ վէ թէշքիլաթը մէհաքիմ նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ, վիլայաթտա մահքէմէ ազալարը՝ էհալի միլլանընտան ինթիխապ օլընըր, վէ պունլար հէր իքի սէնէտէ պիր քերրէ նըսֆէն թէճտիտ օլընըր վէ իքմալը միւտտէթ իտէնլէր եէնիտէն ինթիխապ օլընապիլիր։

Մէզքիւր Թահրիրաթը ումումիյէտէ, ինթիխապաթըն նէթիճէսի իլէ ինթիխապ օլընան ազաի մէհաքիմին էսամիսի Ատլիյէ նէզարէթինէ պիլտիրիլմէսի՝ վալիլէր հազարաթընա թավսիյէ օլընմըշ տըր։

—Պու տէֆա Տախիլիյէ նէզարէթինտէն ումում վիլայաթա եազըլան պիր Թահրիրաթը ումումիյէտէ, Թային վէ պէճայիշ սուրէթինտէ վէ խաւսա իճրաի Թահգիգաթ վէ սաիրէ զըմնընտա պիր մահալտէն տիւկէր մահալէ կիտէն հէր սընֆ մէմուրինին ալաճագլարը խարճրահ իչիւն, ազիմէթ վէ ավտէթ էյլէտիքլէրի մահալլէրին մէսաֆէլէրինի միւպէյյին ճետվէլլէրին մէճլիսը իտարէտէն իքա օլունմագտա օլան մազպաթալարա, բէսմը տամկա գանունընըն բուսումը մագթուէ թարիֆասը ահքեամընճա թէմտիգէն ահսապը թարաֆընտան 10ար գըրուշլըգ բուլ եափըշտըրըլմասը լազըմ կէլտիկի հալտէ, վիլայաթը Շահանէտէ օ մագուլէ մազպաթալարըն բուլսուզ օլարագ իթտաս եօլունտա վուգուը պուլտուզունէ մուամէլաթըն տէվամը ճաիզ օլամայաճաղընտան, հիւքմը գանունա թէվֆիգը հարէքէթ օլունմասը էմր ու թէնպիհ գըլընմըշ տըր։

—Սօն Օսմանլը վէ Բուսիա մուհարէպէսինտէն իզմիր ճիհէթինտէն սէվգ օլունան ասաքիրի Շահանէ էֆրատընընն պիր թագըմընտան բիչվէթ ախզը իլէ խասթա տէնիլէրէք սալը վէրիլմէքլէրի եօլընտա իտիլէն իտտիարաթ իւզէրինէ իզմիր խասթախանէսի աէր Թապիպի գայմագամ Մուսթաֆա պէյ իլէ Թապուր պինպաշըսը Արօսթօլիտի էֆէնտինին վէ սաիր պազը զէվաթըն մահքէմէ մուհաքէմէլէրի 6 սէնէտէն պէրու մազթուրէն սիւրիւնտիւքլէրի՝ մէմուրը հազրէթը Բատիշահի օլմուշ օլմաղլա, պունլար հագգընտա սէբիան Թահգիգաթ իճրասը իլէ նէթիճէի Թահգիգաթըն խաքիքաթի Շահանէլէրինէ արզընը իրատէ վէ ֆէրման պույուրըլմուշ օլտուղընտան, Սէրասքէր Ալի Սաիպ բաշա հազրէթլէրի՝ իզթիզաթի հալին սիւրաթը իճրասընը լազըմ կէլէնլէրէ էմր ու թէնպիհ էյլէմիշ տիր։

—Մաէլ մէմնունիյէ ալտըղըմըզ խապէրէ կէօրէ, Շէհր էմինի Մազհար բաշա հազրէթլէրի՝ Միսաքէֆ-յի Թրամվայ Շիրքէթի նէզտինտէ հիւքիւմէթ գօմիսէրի մէմուրիյէթինէ նասպ ու թային պույուրըլմուշ տըր։

ԻԼԱՆ

Պանգը Օսմանիտէ մէվճուտ պուլունան Բուլղնի տէմիր եօլլարը եահամլըրըն կէլէճէք պափրանկա յունիս իպթիտասընտա 98ինճի գուրաասընըն բրօմէսլէրի՝ պէհհերի

5 գըրուշա

Գալաթատա Բէրչէմպէ Բազարընտա Թիճարէթ խանընտա 14 նումէրօլու մաղազատա սաթըլմագտա տըր։

Գազանան նումէրօնըն պիւթիւն իգրամիյէյէ հագգը վար տըր։

ԻԼԱՆ

Գալաթատա քէօբրիւ պաշընտա 33 նումէրօլու մաղազատա մուգիմ Գուլագսըզեան Մարգար էֆ, թարաֆընտան վիւրուտ իտէն իլան տըր.

Պունէր իքի այտա պիր քէշիտէսի մուգարրէր օլան Բուլղնի թիմուր եօլ Թահվիլաթ գուրասը իշպու 1886 սէնէսի ափրիլ. յունիսին պիրինճի կիւնիւնտէ 98ինճի տէֆա օլարագ քէշիտէ գըլընաճագ 500 նումէրօյը հավի գուրա իքրամիյէլէրինին պիրինճիսի 500,000, իքինճիսի 25,000, գըրգ սէքիզ ատէտի միւխթէլիֆ օլարագ 75,000 վէ տէօրթ եիւզ էլլի ատէտի տախի 400էր ֆրանգ գազանաճագլարընտան, մէզքիւր իքրամիյէլէրտէն ճիւզի պիր ֆէտաքեարլըգլա թէճրիւպէի թալէհպիրլէ հիսսէմէնտ օլմագ իւզրէ մէշհուր պանքէր Մ. Զարիֆի վէ Եսայեան պանգալարընըն Թահթը թէէմինաթլարընտա օլան բրօմէս պիլէթլէրինտէն իքրամիյէնին թէմամընա քէսպը իսթիհգագ իտէնլէրի ֆիյ $7^1/_2$, նըսֆը 5, րուպը 3. վէ քէզա րուպ իքրամիյէյէ հագգը օլմագ իւզրէ 25 նումէրօյը հավի բրօմէս պիլէթի $57^1/_2$ ղըրուշ ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունըր։ Մէճճանէն վէրիլէն ճէտվէլ տէրունինտէ պուլընան նումէրօլարըն խարճը գապուլ օլունմագ. Թաշրալարտան կէլէն սըբարըշաթ պէտէլի կիւնինտէ Թէէտիյէ գըլընմագ իւզրէ բօլիցա եախոտ բօսթա բուլը իրսալինտէ, սըբարըշաթ սէրիան իճրա գըլընըր։ Սաթըլըրա պէհյէ վէրիլիպ էլինէի միւխթէլիֆէտէն մէքթուպ գապուլ օլունըր. ասլա մուայէնէ օլունմամըշ էսհամ Թահվիլաթ նումէրօլարը՝ գուրանըն պիտայէթինտէն էն սօն քէշիտէսինէ տէկին մէճճանէն բույէթ օլունըր։

Մումաիլէյհ Գուլագսըզեան Մարգար էֆ. մաղազասընտա Թասֆիյէի տույուն Թահվիլաթ մուամէլաթը տախի իճրա օլունըր, Թաշրալարտան պէտէլը սըբարըշաթ կէօնտէրիլտիքտէ, ճինս եանի հէր նէվ Թահվիլաթ Թահրիրէն պէյան գըլընտըգտա, սըբարըշլարը բիյացասը մուճիպինճէ սէրիան իճրա օլունաճաղը իլան օլունըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 10 Մայիս

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101-$^1/_{16}$
Օսմ. էսհամը աչըլտը	15-
» » գարանտը	14-$^7/_8$
» » Սէրի Ա.	21-$^1/_2$
» » » Պ	18-$^7/_8$
» » » Ս	14-$^7/_8$

Օթօման 1871	70-$^1/_2$
Օսմանլը Պանգասը	11-
Բուսիա իսթիգրազը	99-
Մըսըր տույ. մութահըտէ	68-$^5/_8$
» իմթիյազլը	92-$^7/_8$
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	68-$^7/_8$
Բօշլու իսթիգրազը	94-
Մա արիսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 10 Մայիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	82-27$^1/_2$
» » $4^1/_2$ %	108-95
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	15-10
» » » գարանտը	15-02$^1/_2$
Միւդաֆէլէ	
Սէրի Պ.	-
» Ս.	14-90
Բումէլի շըմէնտըֆէրի	36-37$^1/_2$
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
Օսմ. Պանգասը	528-75
Գրէտի Լիօնէ	525-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1360-
Լիօն ագսիօնը	1207-50
Սուէյշ ագսիօնը	2152-50
Բուսիա 5 % 1877	102-$^3/_8$
Իթալիա էսհամը	98-15
Մըսըր Ֆօնտ. մութահըտէ	346-25
Իսպանյա 5 % 1879	275-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-21

Վիէննա 10 Մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	126-60
Բումէլի շըմէնտըֆէրի	-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումմ. տուն ագշ. գաբ.		16-26
Պու սապահ աչըլտը		16-27
Մըսըր մութաահըտէ. գաբ.		78-20
Պու սապահ աչըլտը		78-20
Սէրի Ա.		24-20
» Պ.		16-
» Գ.		16-27
Բումէլի շըմէնտըֆէրի		38-62$^1/_2$
Ռգշէ Ֆայիզի		6-
Րէբօր	Ղրշ.	00-
Հէվալէսիզ	»	00-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	6-
Օթոմալօլ պանգասը	4-30
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	3-18
Թրամվայ	2-90

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըշ.տան		Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Կ'արգը		107-36
Մէթալիք	»	98-10
Պէշլիք	»	102-10
Ալթըլըգ	»	102-35
Գայմէ		-
Ինկիլիզ լիրասը		110-25
Ֆրանսըզ ալթունը		88-04
Բօլ		90-20
Ֆրէնկ ալթունը		51-20
Գարագօն գայմէսի		9-10

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20)	լիք քեաղըտ	
50)	» »	16-20
100)	» »	
500)	» »	
1000)	» »	16-10
10000)	» »	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ձէնուտը ճէնապը Միւլիւքեանէ իչիւն նիզամիյէ էրզագ անպարընա միւպայաա օլունաճագ օլան սէքսէն պին գըյէտէն եիւզ պին գըյէթէ գատար կիրիտին ըէթիմօ սապունըն մէմուրը նիւմունէ վէ չէրաիթը մուգարրէրէսի իլէ պէհէր գըյէթի ճէտաիտի իւչ պուչուգ ղըրուշա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իչպու նիսանըն բումինին օթուզընճը չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, վէ մայիսը բումինին պիրինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթայա Թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

28 Նիսան 1886

3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Զաթալճատա պուլընան Ճէնուտը Ճէնապը Միւլիւքեանէ իչիւն մուգթազի քէօմիւր միւպայաա օլունաճաղընտան, իթասընտա Թալիպ օլան վէ չէրաիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

28 Նիսան 1886

3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ չաիր անպարը իչիւն միւպայաա օլունաճագ օլան իւչ եիւզ պին գըյէ ճէտաիտ եախօտ իքի եիւզ էլլի պին գըյէ ճէտաիտ չէրաիթը մուգարրէրէսի իլէ օթուզ բարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իչպու նիսանըն բումինին օթուզընճը չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, վէ մայիսը բումինին պիրինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթայա Թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

26 Նիսան 1886

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ սարրաճխանէ անպարը իչիւն իթթիխազ օլունան նիւմունէ սինէ վէ չուբուռթը մուգարրէրէսինէ թէվֆիգէն միւպայաա օլունմագ իւզրէ միւնագասայա գօնուլան իքի պին ատէտ պիւթին եաղը Սպարթա վէ Պուլտուր վէ Սիմավ սանճագլարընըն պէհէր գըյէսի ճէտաիտի օն սէքիզ ղըրուշա օլարագ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, մայիսը բումինին պիրինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթա իթմէկէ Թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

26 Նիսան 1886

3—2

Շուրայի Պահրիյէ
ճանիպը ալիսինտէն

Էրէկլի մատէնը Հիւմայունու իչիւն միւպայաասը մուգարրէր օլուպ, միւնագասայա գօնուլան պիրի քիւչիւք վէ պիր գըթասը պէօյիւք իքի աէտէ լօգօմօթիվին պէհէրի պին տէօրթ եիւզ ատէտ ինկիլիզ իրասընտա Թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր իտտուպ, բումի մայիսըն իւչիւնճիւ ճումաա էրթէսի կիւնիւ նէթիճէի միւնագասա վէ գարարը վէրիլէճէկինտէն, Թէնզիլը ֆիյաթ իլէ իթայա Թալիպ օլանլարըն միւնագասայա պուլընմագ իւզրէ էճվէլ մէզքիւրտէ Շուրայի Պահրիյէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

28 ապրիլ 302

Շուրայի Պահրիյէ
ճանիպը ալիսինտէն.

Թէրսանէի ամիրէ իչիւն եիւզ տօգսան տօգուզ Թագըմ ռէրէն վէ սիւթիւն վէ սաիրէ իլէ գըրգ պին ատէթ Նէմչէ գալաս Թահթասը միւպայաա օլունաճաղընտան, իթայա Թալիպ օլանլարըն բումի մայիսըն պիրինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ Շուրայի Պահրիյէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

28 Նիսան 302

Իսքէլէլէրտէ իսթիմալ օլունան չէքի իլէ 16786 չէքիյէ գատար լիւզումը օլան հաթապ՝ կիւրկէն վէ մէշէ օլմագ չարթը վէ միւնագասա բուսուլաթընտա մուհարրէր չէրաիթը սաիրէ իլէ իճրա օլունան միւնագասասընտա մէճիտի 19 ղըր. հիսապը իլէ պէհէր չէքիսի 13 ղըրուշտա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, մաշիսին 1ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ իւչիւնճիւ ճումաա էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլ օլունըր իսէ գապուլ օլունըր, անտէն սօնրա թէնզիլ գապուլ իտիլմէյէճէկինտէն, Թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

26 Նիսան 302 3—2

Իքի սէնէ զարֆընտա ճէվամիի չէրիֆէ վէ խայրաթը սաիրէ իւզէրինէ ֆէրշ իթտիրիլէճէք գուրշուն իլէ աթիգ գուրշունլարըն իզալէսի վէ ֆէրշիյէ վէ մէսարիֆը Նագլիյէ վէ սաիրէնին միւնագասա բուսուլաթընտա մուհարրէր չէրաիթ վէճհիլէ աթիգ գըյէ իլէ ճէտիտինին պէհէր գըյէսի 3 ղըրուշտա, վէ աթիգինին Նագլիյէ վէ զէվգիյէ վէ ֆէրշիյէսի վէ սաիրէսի պէրապէր օլմագ իւզրէ պէհէր էօգգասը 20 բարատա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, իչպու նիսանըն 30ընճը չարշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա, վէ էրթէսի բէնճշէնպիհ կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլ իտիլիր իսէ գապուլ օլունըր, անտէն սօնրա թէնզիլ գապուլ իտիլմէյէճէկինտէն, Նօգսանը իլէ իթայա Թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

26 Նիսան 302 3—2

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Տէրի վէ չօճուգ խասթալըգլարը իչիւն Թապիպը մախսուս

Թապիպը մումաիլէյհ հէր կիւն սաաթ 11է գատար Եէնի ճամիտէ բօսթախանէի ամիրէ գարշըսընտա Նիւ-Եօրք էճզախանէսինտէ, վէ սայիր վագըթլար տախի Պէյօղլունտա Աշըգլը Ջէմալէտ Ալլաճ սօգաղընտա Ն°. 1 խանէսինտէ պուլընըր։

ԱՆՕՆԻՄ ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Շարգտա վէքիլի Մ. ԷՕԺԷՆ ՐԱԲԱԲՕՐ

Ֆրանգօ-Հօնկրուազ՝	Պուտաբէշթատա	սէրմայէ	ֆրանգ	20,000,000
Ֆէնիքս Օթրիշիէն՝	Վիէննատա	»	»	4,500.000
				24,500,000

(Իհթիյաթ աղչէսի տախիլը հիսապ տէյիլ տիր)

Գալաթատա Գարանթինա սօգաղընտա Նօ. 11

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹ

ԿԱՆԱՉԱԳՈՅՆ (FER BRAVAIS) ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵԱՆ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ՝ երկաթախառն բաղադրութեանց ամենազօրաւորն է. որը մի քանի կաթիլով, քիչ ժամանակի մէջ առողջութիւնն կը վերահաստատէ։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹԻՆ գործածութիւնն ոչ ջղաձգութիւն, ոչ ստամոքսի յոգնութիւն, ոչ Թանչք և ոչ պնդութիւն կը պատճառէ։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ ինքնին համ ու հոտ չունի և չ'ստար ալ ոչ գինիին, ոչ ջրոյն և ոչ որ և է ըմպելեաց՝ որոց մէջ խառնուելով կը գործածուի։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ՝ երկաթախառն բաղադրութեանց ամենէն աժանն է, որովհետև ամբողջ սրուակ մը մէկ ամսէն վեր շարաթ կը տևէ. ուրեմն այս դեղին գործածութիւնն՝ որը մի քանի փարայի կու գայ։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ ակռաները չ'սևցներ։

Ամեն սրուակի հետ յայտարարութիւն մը կը գտնուի, որ մանրամասն կը նկարագրէ այս պատուական ջրալոյծ երկաթին գործածման եղանակները։

Պ. Պրավէ իւր հնարած երկաթաջրոյն զօրութիւնն կրնայ երաշխաւորել, երբ սրուակաց վերայ գտնուի իւր տպեալ ստորագրութիւնն կար մըր Թանաքով։ Մեծ և փոքր սրուակներով կը ծախուի։

Վաճառատեղին է 'ի փարիզ, BOUTRON & Ce, Rue St-Lazare, 40 & 42.

Տէրսաադէթտէ Քուշլուքեան Պրանկլէր, Գասսապեան, վէ Վէչեան Մանուկ էճզախանէլէրինտէ վէ սաիր էճզախանէլէրտէ պուլունըր։

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Էվ-ի-եսի Գալաթատա 80 Նումերօ

ՆԻՕԶԸ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԷԽՍՈՒՍ ԱԼԷԹ ԹԻՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըգա միւթէաալլիգ էնվայի ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր։

Էզճիւմլէ, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուտան մաամուլ) մէվատտը միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվայի շէրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վ. էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլունմագտա տըր։

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարըշաթ վէ Թաամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր։

ՇԷՎՐԻԷՆԻՆ ԳՕԳՈՒՍԸԶ ԲԱԼԸՔ ԵԱՂԸ

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE

de CHEVRIER

Մ. Շէվրիէ՝ Բարիզին պիրինճի սընֆ էճզաճըլարընտան օլուպ, Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանընըն շըվալիէսի, Մէճիտիյէ նիշանընըն 4ինճի, վէ Իզապէլ լա Գաթօլիգ նիշանընըն գօմանտէօրլուք րութպէլէրինի հաիզ տիր։

ՊԷՅԱԶ ՎԷ ԷՍՄԷՐ

Մ. Շէվրիէ՝ պալըգ եաղընը գաթրան իլէ թէմիզլէյէրէք, մէզքիւր եաղա կիւզէլ պիր գօգու վէ լէզզէթ վէրմիշ տիր։

Պու թէրթիպը ճէտտիտին սահիպի միւտալէա վէ իֆթիխար տիրլօմասը կիպի պէօյիւք միւքեաֆաթլարա նաիլ օլմըշ տըր։

Տիւնեանըն հէր թարաֆընտա պուլունան հէքիմլէր՝ մէզքիւր պալըգ եաղընը տիկէր պալըգ եաղլարընըն ճիւմլէսինէ թէրճիհ իտէրլէր։

ՋԷԼԻՔԼԻ

Մ. Շէվրիէ՝ իլաւէ րը ֆէրի պիր պալըգ եաղը իմալ իտէրէք, քէնտի թէրթիպինի իքմալ էյլէմիշ տիր։ Մէզքիւր պալըգ եաղը՝ իչպու իլավէյէ րաղմէն, գօլայլըգլա հազմ օլունըր, վէ ասլա գապըզլըգ վէրմէզ։ Պինաէն ալէյհ մէզքիւր պալըգ եաղը՝ տիկէր պիլճիւմլէ չէլիքլի պալըգ եաղլարընա ֆաիգ օլուպ, վէրէմ, պրօնշիթ, քէմիք խասթալըգլարը, վէ սգօրպիւթ իլլէթլէրի իչիւն գուլլանըլըր վէ մուհասսէնաթը ազիմէսի կէօրիւլիւր։ Պու եաղ պիլխասսա հէր զայըֆ միզաճ օլանլարա եարար։

ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻՆԴԷ ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻՆԴԷ

Մէզքիւր մաթպաատա Թապ օլունըր,
1. Ճիւզ պէ ճիւզ Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա քիթապլար.
2. Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, Բումճա իլանլար.
3. Տիւլիւ վէ ճէնազէ պիլէթլէրի վէ սաիրէ։

ՖԻՅԱԹ ԷՀՎԷՆ